

KORTÁRS

MAGÁNGYŰJTŐK

2008

Alföldi Róbert
Bakonyi Árpád
Balogh Péter
Bán György
Barna Sándor
Bódog Norbert – Kolos Emőke
Fehér György
Feuer András
Gerendai Károly
Gerő László
Gömör Béla
Hoffmann István
Janikovszky János
Kárpáti Tamás
Kiss Tamás
Kovács Nimród
Makláry Kálmán
Málnay B. Levente
Somogyi György
Szabó Zoltán
Szabó Ágnes – Ősi László
Szép Péter
Szűcs Tamás
Varga István
Winkler Márton

Az alkotó fantázia szabadon szárnyalhat

A Magyar Telekom kortárs képzőművészeti pályázatok és kiállítások támogatójaként teremt kapcsolatot művészet és közönség között.

1998–1999: Zenei Szemeinknek Képzőművészeti pályázat

– 78 pályamű, 1 budapesti és 4 vidéki kiállítás, 63 megvásárolt alkotás

2000–2007: Magyar Telekom Galéria

– 48 művész, 34 kiállítás, 59 megvásárolt alkotás

2002: T-Mobile Jövőkép I. képzőművészeti projekt

– 7 nemzetközi, 9 belföldi kiállítás, 18 megvásárolt alkotás, melyből 7 vidéki múzeumok tulajdonába került, az Év képzőművészeti albuma

2008: T-Mobile Jövőkép II. „TérErő” képzőművészeti projekt, könyv és kiállítás

– 12 felkért művész, 40 alkotás megvásárlása

Művészet & érték

UNIQA Műtárgybiztosítás – hogy gyűjteménye a legnagyobb biztonságban legyen.

Magángyűjtemények, művészeti kiállítások, műtárgyszállítás biztosítása

- All Risks fedezet • Műtárgylista készítése
- Megegyezés szerinti érték • Tanácsadás

Forduljon hozzánk bizalommal:

Jaksa Éva
termékmenedzser
Tel.: +36 70 371 3929

Pongrácz Márta
műtárgybecsüs
Tel.: +36 30 966 5509

Dr. Soraya Stubenberg
művészettörténész szakértő
Tel.: + 43 676 566 9092

UNIQA Biztosító Zrt.
1134 Budapest, Róbert Károly krt. 76–78.
Tel.: 1/2386-005 · Fax: 1/2386-010 · www.uniqa.hu

KORTÁRS MAGÁNGYŰJTŐK 2008

VÁLOGATÁS A LEGJELENTŐSEBB
HAZAI MŰVÉSZETI GYŰJTEMÉNYEKBŐL

WWW.MUGYUJTOK.HU

EDGE COMMUNICATIONS

1061 BUDAPEST, KIRÁLY U. 26.

TELEFON & FAX: (1) 239 0007

E-MAIL: INFO@EDGE.HU

WWW.EDGE.HU

FŐSZERKESZTŐ: **LEDÉNYI ATTILA**

LAPIGAZGATÓ: **VARGA ZSUZSANNA**

FŐMUNKATÁRS: **ÖTVÖS KINGA**

SZERZŐK: **DANKÓ DALMA,**
OLTAI KATA, SOMHEGYI ZOLTÁN

LAYOUT: **ZIMMERMANN ZSOLT**
TERVEZÉS, TÖRDELÉS: **KEREKES ORSOLYA**
KÉPFELDOLGOZÁS: **FEKETE JÁNOS**

FOTÓK: **DARABOS GYÖRGY, IMRE BARNABÁS,**
KEREKES ZOLTÁN, MAGYAR LÁSZLÓ,
SÜLYÖK MIKLÓS, SZABÓ ATTILA

KIADTA AZ EDGE COMMUNICATIONS.
FELELŐS KIADÓ: **LEDÉNYI ATTILA**
NYOMDA: PAUKER NYOMDA KFT.

ISBN 978-963-06-4991-9

A 2008 májusában megjelent „Kortárs magángyűjtők 2008” kiadvány 20 ezer példányban ingyenesen került terjesztésre Magyarországon részben országos gazdasági napi és hetilapok, design magazinok mellékleteként, részben pedig a kiadványban szereplő gyűjtők, a kiadvány támogatói és a hirdetők saját partneri hálózatain keresztül.

Az EDGE Communications az érdeklődők számára a kiadványból korlátozott számban kész további példányokat biztosítani.

A „Kortárs magángyűjtők 2008” bővített anyaga
www.mugyujtok.hu címen az interneten is megtalálható.

Nagyszerű terek. Artisztikus megoldások.

A **q-bic** a klasszikus modernizmus visszatérését testesíti meg. Egyesíti a magas design követelményeket a tökéletes kényelemmel. Egysúlyt teremt a nyugalom és a feszültség között.

artcollection

Kiváló minőségű termék, minőségi alapanyagokból, gondos kézimunkával készül. Választható bőr vagy szövet kivitelben, modern színekben. A szögletes formák harmonikus összhangban vannak a hívogató kényelemmel. Itt jól esik megpihenni, komfortosan, védve érzi magát az ember.

A műgyűjtés olyan magánügy, amely közérdeklődésre tart számot. A gyűjtő privát döntései jórészt a képzőművészet kánonjához igazodva születnek meg, ugyanakkor befolyásolják is a kánon. Motiválnak, visszaigazolnak, új utakra serkentenek. De mindenekelőtt

GULYÁS GÁBOR: A MŰVÉSZET ÉRTÉKE

olyasmit tesznek, ami a magaskultúra több ágából nálunk fájdalmasan hiányzik: konkrét anyagi értéket társítanak egy műalkotáshoz.

Mennyit ér egy jó magyar vers? Nem tudjuk, de biztosan nem annyit, mint amit az irodalmi folyóiratok fizetnek a közlésükért. Hány forint az értéke egy újonnan komponált szonátának? Fogalmunk sincs. A kortárs műalkotások többségének nincs és nem is igen lehetséges olyan piaci ára, amely tükrözné a lehetséges befogadók értékítéletét. Másképp mérjük őket.

A képzőművészet esetében azonban nem ez a helyzet – és ez főként a műgyűjtőknek köszönhető. A kortárs képzőművészet legjava piacképes. Nem úgy értékes, mint

egy bútor vagy egy ingatlan: aktuális piaci ára kizárólag attól függ, hogy mértékadó szakmai megítélés szerint milyen művészi értéket képvisel. Az aukciók a mindenkorin kánon erős formálói, amelyek arra is képesek, hogy helyrebillentsék az esetenként ideológiai (vagy más szempontból) elfogult művészettörténészek, esztéták torz ítéleteit.

Nyugat-Európában némi megdöbbenést keltett, hogy a kommunista rezsimek bukása után a poszt-szocialista országokban rendkívül gyorsan kiteljesedő műgyűjtés milyen alkotókat emelt piedesztálra. Korábban szinte alig ismert szlovák, bolgár, román vagy ukrán művészek munkái egészen magas aukciós árakat értek el – mindegyikük a saját országában. A legnagyobb gyűjtők az elmúlt szűk két évtizedben – a többi volt szocialista országhoz hasonlóan – Magyarországon is nagyrészt a hazai művészet reprezentánsait részesítették előnyben. Ez teljességgel érthető: az a normális, ha egy magyar vonatkozású műalkotásra nálunk van a legnagyobb kereslet. Ugyanakkor azt a megkésettséget, ami a nemzetközi folyamatokhoz való kapcsolódásban (az ismert történelmi-politikai okokból) évtizedeken át jellemezte a magyarországi képzőművészetet, így rendkívül nehéz kompenzálni. Nem véletlen tehát, hogy a mértékadó hazai gyűjtők közül egyre többen igyekeznek nemzetközi kontextusba helyezni a gyűjteményüket. Ez a szándék érhető tetten külföldi művek mind nagyobb számú vásárlásában, a nemzetközi művészeti vásárokon való egyre erőteljesebb gyűjtői jelenlétben. S mindez érzékelhető ebből a kiadványból is, amit kézben tart az olvasó. Olyan gyűjteményekről tudósít ez a kis kötet, amelyek többsége a szó eredeti értelmében progresszív. Érdeemes figyelniük rájuk.

2

2008. február 14.: a budapesti Ernst Múzeumban Wim Delvoye, a világszerte ismert képzőművész személyesen mutatja be saját kiállítását magyarországi műgyűjtők egy népes csoportjának.

2008. március 26.: a budapesti Műcsarnokban a hazai kortárs művészet sorsát jelentős mértékben befolyásoló magángyűjtői kör a képzőművészeti világpiac sztárjaival közösen megtekinti az elmúlt évtized egyik legérdekesebb kortárs művészeti mozgalmának szentelt „A Lipcse-jelenség” című kiállítást, amelynek egyik legfontosabb (kiadványunkban is reprodukált) darabja magyar magángyűjteményből került a nemzetközi jelentőségű tárlat anyagába.

2008. április 21.: a debreceni MODEM parkolójába begördül az autóbusz, amely a kiállítás sikeréhez saját kollekciójukkal meghatározó módon hozzájáruló magángyűjtőket hozza az Aba-Novák Vilmos életművét bemutató rendkívüli jelentőségű tárlat megnyitójára.

2008-ban minden korábbinál nagyobb gyakorisággal történik valami a magyarországi művészeti gyűjtés világában.

Az elmúlt hónapok fejleményei, a műgyűjtés kultúrájának egyértelmű térhódítása szinte kiereszkolta annak a füzetnek a létrehozását, amelyet most a kezében tart. A „Kortárs magángyűjtők 2008” nem egyszeri fordulópontot rögzít, hanem szerves folyamatot ábrázol és erősít tovább azzal, hogy egy esztendővel a magyarországi művészeti gyűjtéssel foglalkozó kiadványsorozat első számának megjelenése után máris újabb jelentős csoportját mutatja be azoknak a tiszteletreméltó polgároknak, akik a támogatás számos egyéb módja mellett elsősorban műtárgyak vásárlásával, gyűjtemények építésével járulnak hozzá a

hazai képzőművészet fennmaradásához és reménybeli felemelkedéséhez.

A mostani kiadvány előkészítésekor újra alkalmunk adódván elemző szemmel elidőzni a gyűjtők és gyűjteményeik birodalmában, megállapíthatjuk, az itt tapasztalható fejlődés nem csupán mennyiségi, kvalitatív szempontból is bátran beszélhetünk előrelépésről. A gyűjteményekbe kerülő műtárgyak színvonalának emelkedése, a világ más piacain is jegyzett kiemelkedő külföldi kortárs művészek munkáinak egyre gyakoribb felbukkanása, a következő oldalakon is tetten érhető törekvés a magyar képzőművészet nemzetközi kontextusba emelésére, a magángyűjtemények meghatározó szerepének nyilvánvalóvá válása gyakorlatilag minden említésre méltó hazai kiállításon mind-mind a fejlődésre vagy legalábbis a fejlődés ígéretére utal. A műgyűjtés sorsának alakulása valóban olyan magánügy, amely méltán tart számot közérdeklődésre. Ezt a jogos és érthető kíváncsiságot igyekszünk a következő oldalakon kielégíteni. És meggyőződésem, hogy később még folytatjuk...

LEDÉNYI ATTILA: TÖRTÉNIK VALAMI!

TARTALOM

GULYÁS GÁBOR: A MŰVÉSZET ÉRTÉKE
LEDÉNYI ATTILA: TÖRTÉNIK VALAMI!

ALFÖLDI RÓBERT

BAKONYI ÁRPÁD

BALOGH PÉTER

BÁN GYÖRGY

BARNA SÁNDOR

BÓDOG NORBERT – KOLOS EMŐKE

FEHÉR GYÖRGY

FEUER ANDRÁS

GERENDAI KÁROLY

GERŐ LÁSZLÓ

GÖMÖR BÉLA

HOFFMANN ISTVÁN

JANIKOVSZKY JÁNOS

KÁRPÁTI TAMÁS

KISS TAMÁS

KOVÁCS NIMRÓD

MAKLÁRY KÁLMÁN

MÁLNAY B. LEVENTE

SOMOGYI GYÖRGY

SZABÓ ZOLTÁN

SZABÓ ÁGNES – ŐSI LÁSZLÓ

SZÉP PÉTER

SZÚCS TAMÁS

VARGA ISTVÁN

WINKLER MÁRTON

CÍMLAP: RÉSZLET **BERNÁT** ANDRÁS
OBJEKTUM 477 CÍMŰ FESTMÉNYÉBŐL.

MADE IN ITALY

Hungary 1051 Budapest, Arany János utca 29. | mobile: 06 30 689 2072 | tel: 06 1 374 0570

www.roombahome.hu

Mi dolgunk a világban?

Észrevenni a lehetőséget, felkarolni a tehetséget, támogatni az elhivatottságot, hazahozni a sikereket. Mi így kapcsolódunk be a világ szívdobogásába.

ERDÉSZ & MAKLÁRY FINE ARTS

PARIS • BUDAPEST

REIGL JUDIT | GUANO (RÉSZLET) | 1959-1963

BEÖTHY ISTVÁN
BÍRÓ ANTAL
CSATÓ GYÖRGY
CSÁKY JÓSEF
CSERNUS TIBOR
HANTAİ SIMON
KALLOS PÁL
KOLOS-VARY ZSIGMOND
MAJOR KAMILL
MATTIS-TEUTSCH JÁNOS
MIKLÓS GUSZTÁV
MOHOLY-NAGY LÁSZLÓ
PRINNER ANTON
REIGL JUDIT
RÉTH ALFRÉD
ROZSDA ENDRE
SÁNDORFI ISTVÁN
SZENES ÁRPÁD
SZÓBEL GÉZA
VAJDA LAJOS

MAJOR KAMILL | AKKÁD III. (RÉSZLET) | 1989

ERDÉSZ & MAKLÁRY FINE ARTS

H-1055 BUDAPEST, FALK MIKSA UTCA 10. +36 1 3740774 gallery@erdeszmaclary.t-online.hu

Kortárs magángyűjteményeket bemutató sorozatunk eddigi kiállításai:

Somlói-Spengler Gyűjtemény
2001. december 5 - 2002. január 11.

Ledényi Attila Gyűjteménye
2002. december 4 - 21.

Antal-Lusztig Gyűjtemény
2003. december 3 - 23.

Feuer András Gyűjteménye
2004. szeptember 15 - október 9.

Balázs Csaba Gyűjteménye
2004. december 8 - 2005. január 7.

Zrubka Pál Gyűjteménye
2005. június 16 - július 10.

Kozák Gábor Gyűjteménye
2005. szeptember 7 - október 1.

Szép-Molnár Gyűjtemény
2006. április 20 - május 16.

Völgyi Miklós és Tóth M. Krisztina Gyűjteménye
2006. október 4 - 28.

Béla György Gyűjteménye
2007. január 31 - február 24.

Dr. Nagy Miklós Gyűjteménye
2007. október 4 - október 27.

PIVA Kortárs Művészeti Gyűjtemény
2008. május 6 - május 24.

Az ügyvéd-építész házaspár **dr. Körmendi Anna** és **dr. Csák Máté** kortárs magyar képző- és Iparművészeti gyűjteményének állandó kiállítóhelyei Sopronban

Artner Palota Sopron, Templom utca 18.

Anna Átrium Sopron, Szent György utca 20.

Látogatható díjtalanul, előzetes bejelentkezés alapján. Tel.: 99/789-645

Információk: www.kormendigaleria.hu

ALFÖLDI RÓBERT (1967)

A színészként és rendezőként is ismert gyűjtő röviddel ezelőttig a Bárga Színházat vezette, jelenleg a Nemzeti Színház igazgatója.

A SZENVEDÉLYES MEGSZERZŐ

Mindig is gyűjtött. Gyerekkorában a padlásokat járta, és azt gyűjtötte, amit ott talált. „Képeket mindig szerettem volna gyűjteni, csak nem volt rá pénzem.” Aztán, amikor már megenyedhetette magának, elkezdett festményeket vásárolni a 20. század első évtizedeiből. A kortársak felé az utóbbi másfél évben fordult. „Mindig jártam kortárs kiállításokra, mindig tetszett is, de valahogy nem mertem belevágni.”

A tavalyi év azonban nagy változásokat hozott az életében, amelyek együtt jártak lakásának átalakításával, és a meglévő gyűjtemény jelentős részének „beáldozásával”. Először egy Vojnits Erzsébet képet vett, aztán megismerkedett a Vojnits-Szűts festőházaspárral.

„Ebben az egészben nagyon benne van,

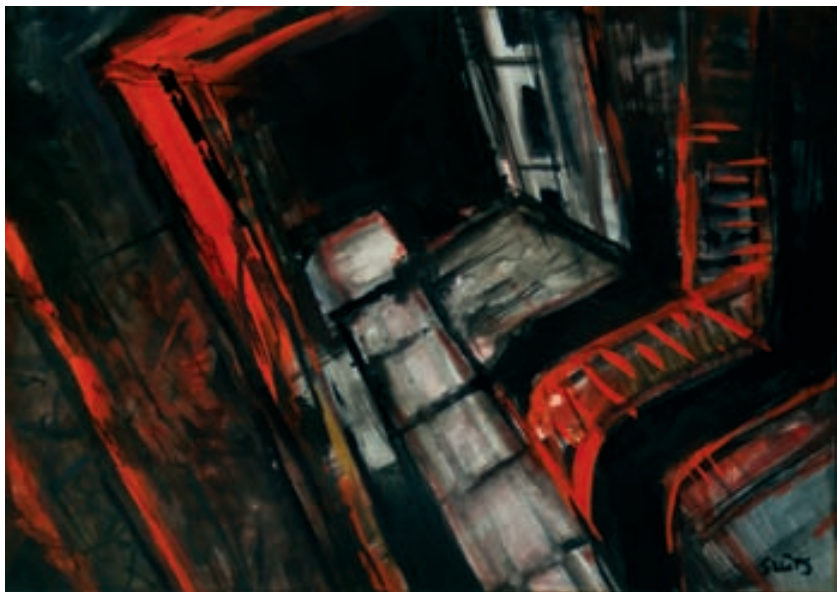
hogy a barátomnak tekintem ezeket az embereket. Kazót (El Kazovszkij) már régóta ismertem és nagyon szerettem, aztán egy barátom elvitt Buktához... Ennek az egésznek nagyon fontos részét képezi, hogy személyesen ismerem őket.”

Alföldi gyűjtői attitűdjétől távol állnak az elméletek, a rendszerek, a kitaláltság. Nem tudatosan vásárol, hanem érzelemből. Konceptiója nincs, ennek ellenére az eklektikus gyűjtemény darabjait mégis összeköti valami. Tóth Menyhért, Gedő Ilka, Bukta Imre, El Kazovszkij és a többiek alkotásai harmonikus egységbe olvadnak a falakon.

Klasszikus ízlésű embernek vallja magát. A kortárs képek közt nincs non-figuratív alkotás. „Az emberi közegek, emberi terek érdekelnek. A legbelülről jövő, zsigeri élmény fontos nekem itt és

- ◀ Vojnich Erzsébet: Kilátás (2007)
- ▼ Szűts Miklós: De profundis (2005)
- ▼ El Kazovszkij: Kék iker vénusz (é.n.)

a munkámban is.” Nem szereti a transzformált művészetet, ugyanakkor vágyik egy Harasztý István szoborra, „mert a konstruktivista szerkezet ellenére az ő kinetikus alkotásaiban benne van a végtelen ösztönösség, a játék, a bukfenc, a humor.”

Gyakran megkérdezik tőle, miért épp „Kazot” vagy Gaál Józsefet gyűjti, miért veszi körül magát ezekkel a „nyomasztó” alkotásokkal. „Azt szoktam mondani, hogy ezek a képek szembesítenek a bennem lévő – sajnos – nem jó dolgokkal. Azzal, hogy kiakasztom őket ide a falra, és nézegetem őket, úgy érzem, elveszik, kikerül belőlem a fájdalomnak, szorongásnak, sötét gondolatoknak a misztikuma. A képekre nézve látom, hogy hozzám hasonlóan mások is küzdenek a démonaikkal, és ettől meg-

könnyebbülök.” Az önmagával bátran szembenéző Scheiber Hugó önarcképei is ezért illeszkednek a gyűjteménybe. Alföldi úgy tartja, hogy a gyűjtés egyike a „legborzasztóbb” szenvedélyeknek. „Állandóan azon jár az ember esze, mit, hogyan és kitől lehetne megszerezni, elcserezni.”

BAKONYI ÁRPÁD (1943)

Vegyészmérnökként az utóbbi három évtizedben a környezet védelme érdekében munkálkodott. A drog- és veszélyeshulladék-égető létrehozása mellett számos projektben részt vett, amely az ipari tevékenységet próbálja úgy formálni, hogy elfogadható alternatívát nyújtson. Jelenleg a Nitrokémia Zrt. élén a Balaton mellett rehabilitált területek újrahasznosításával foglalkozik.

AKI TEHET, AZ TEGYEN!

Annak ellenére, hogy egy festőművész, Festy Masa volt a keresztanyja, családjukban nem gyűjtött egyetlen generáció sem tendenciózan. Első képeit is, amelyek Festy lányától kerültek a birtokába, csak viszonylag későn vásárolta. A gyűjtést lényegében tizenöt évvel ezelőtt kezdte, eleinte elsősorban a rézkarok foglalkoztatták, majd később festményekkel folytatta. „A legelső időben árveréseken licitáltam arra, ami tetszett. Sok klasszikus művésztől lett így képem, megnéztem, megtetszett, de aztán szinte azonnal rájöttem, hogy nem az én világom.” Mednyánszky László vagy Szőnyi István után figyelme hamar a kortársak felé fordult.

A családja birtokába került a soproni Hajnóczy-ház, amelynek adottságai, nagy termei tökéletesen alkamassá tették az épületet arra, hogy ott kiállításokat rendezzenek. „A kortárs művészet azt mutatja, amit mi is látunk, vagy éppen azt, amit nem veszünk észre.” Körmendi Anna galériatulajdonos régi barátként sokat segített az indulásnál, a művészek kiválasztásánál és a kapcsolatteremtésben. Az első kiállító, akit Bakonyi szorgosztív és sokoldalú művésznek tart, Schéner Mihály volt. Őt az évek folyamán olyan nevek követték, mint Gyémánt László, Tenk László, a szentendreiak közül Aknay János vagy Deim Pál, majd Gyarmathy Tihamér, Frank Frigyes és a szobrászok közül Nagy Sán-

- ◀ Szabados Árpád: Ütközés (2002)
- ◀ Szabó Zoltán: Csendélet (1972)
- ▼ Nagy Sándor: Fejek (1971)

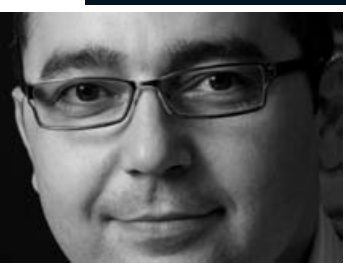
dor vagy Palotás József. A névsor igen vegyes, a gyűjtő valamennyi kiállító művéssel személyes jó kapcsolatot ápol, és saját gyűjteménye is a megrendezett tárlatok nyomán alakult. „Aki tehet, az tegyen, hiszen az szorul rá a támogatásra – akár vásárlásról, akár bemutatkozási lehetőségről van szó –, aki most közöttünk él!”

Bakonyi ugyan nem tudatos koncepció mentén építi gyűjteményét, a gyűjtésben nagyobb szerepe van az emócióknak és egyes esetekben a szerencsének, ezzel ellentétben – vagy talán éppen ezért – a gyűjtemény mintegy kétszázötven alkotása közül eddig egytől sem vált meg.

BALOGH PÉTER (1968)

Szombathelyen született, de immár tizenkét éve Budapesten él, és egy évtizede a Média Saturn Holding Kft. kreatív feladatait ellátó koncepció-menedzsereként dolgozik.

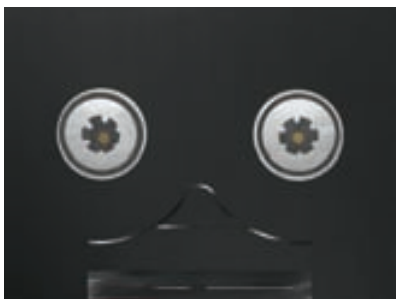

ZENE ÉS TECHNIKA

Balogh Péter közvetlen környezete valóban igazolja állítását, miszerint rendkívüli vonzalommal nyúl mindenhez, ami zene, technika vagy a kettő együtt: mérhetetlen zenei CD kollekció borítja be lakása falait, külön vitrinben sorakoznak a karórák és fényképezőgépek. „Bár sohasem fogalmaztam meg magamnak így, de tulajdonképpen a képzőművészetben is az kelti fel az érdeklődésemet, aminek köze van a zenéhez vagy annak technikai részéhez.” És

valóban, körbenézve a lakásban, szinte valamenynyi alkotás valamilyen módon kötődik vagy utal alapvető érdeklődésére.

Szombathelyi származása meghatározta képzőművészeti kötődéseit, kapcsolatait, hiszen két gyermekkori barátja, Baksa Nándor képzőművész és Pados Gábor gyűjtő-galériatulajdonos a mai napig meghatározóak számára. Annak ellenére, hogy régóta ismert több művészt is, vásárolni csak jóval később kezdett el. „Tényleg kell egy galéria, hogy az ember vásároljon.” – állítja. A 2000-es évek elején, az acb galéria megalakulásával Balogh baráti kötődései révén állandó galéri látogatóvá, vásárlóvá vált. Az első három képet még barátjától, Baksa Nándortól vásárolta, de aztán fokozatosan Szarka Pétertől, Batyko Róberttől, Braun Andrástól, Ravasz Andrástól, Komoróczy Tamástól, Németh Hajnítól, Mátrai Eriktől kerültek birtokába munkák. A névsorból kiderül, hogy választásaiban – üdvözlendő módon – semmi nyoma az általános műfaji hierarchia fossziliáinak, így számos print, video-print is megtalálható kollekciójában. Sőt, Ravasz András ostyából és csokoládéból készült Ehető pénz című munkája szintúgy a hétköznapi enteriőr része. Legutóbbi szerzeménye a Nemes Csaba Remake-jéből készített print, amelyet különösen nagyra értékel

- ◄ Batykó Róbert: Mini DV (2006)
- ▼ Ravasz András: Ehető pénz (1995)
- ▼ Szarka Péter: Elvágott zsinórok (2004)

kordokumentum jellege miatt. „A társadalmi felelősségvállalást bár sokat hangoztatják, még igencsak gyerekcipőben jár. Üzleti körökben még mindig nagyon sok a fanyalgás. Ennek megváltoztatása valóban lassú folyamat.” – emeli ki a magyar művészeti szcéna támogatottságát illetően. Bár kollekciója

relative kisszámú, Balogh Péter műfaji választásaiban bátor és újító. „Nem vagyok gyűjtő, de remélem, az leszek. Egy gyűjtő tulajdonképpen a mecénás szerepét is el kell lássa amellet, hogy ügyesen gondol befektetési szándékaira, szereti, amit vesz, és támogatja azt, akitől veszi.”

BÁN GYÖRGY (1946)

A jogi doktorátust 1970-ben szerzett ügyvéd 2000 óta ügyvezető elnökhelyettesi pozícióban és igazgatóként irányítja a New York-i székhelyű Ronald S. Lauder Alapítványt. Két felnőtt lánya mellett három kisunokájára is joggal büszke.

GONDOLATISÁG ÉS KONCEPCIÓ

Bán György az 1970-es évek elején kezdte el gyűjteni az Európai Iskola, Szentendre klasszikusait, amelyet később a konstruktívok követtek. A gyűjteményben ma már a kortársak vannak túlsúlyban, ezen belül is az absztrakt expresszionizmus és az informel 1945 óta született remekei.

„Ami gyűjteményem kortárs részét illeti, mindenek előtt az Iparterv 68-as kiállításán résztvevő művészek alkotásai állnak a fókuszban, de tőlük is elsődlegesen a kiállítás korszakában, a 60-as, 70-es évek újjáépülő avantgarde-ja idején készült művek.” A falakon Lakner László,

Hencze Tamás, Nádler István, Bak Imre, Keserü Ilona, Tót Endre alkotásai remekül „elbeszélgetnek” Vajda Lajos, Deim Pál, Vojnich Erzsébet, Szűts Miklós lírai, szürrealista absztrakt alkotásaival, valamint Barcsay Jenő, Konok Tamás vagy Bortnyik Sándor konstruktív irányzatú műveivel, vagy akár Swierkiewicz Róbert és Mulasics László kizárólag non-figuratív munkáival.

A harmónia megvalósulása annak a tudatosságnak az eredménye, amelynek szellemében Bán György a gyűjteményét építi. Mindennél fontosabbnak tartja ugyanis, hogy legyenek szabályok, rendezőelvek, amelyek véleménye szerint nélkülözhetetlenek egy minőségi

- ◀ Arnulf Rainer: Pieps (Profile) (1968)
- ▼ Reigl Judit: Jelenlét (1959)
- ▼ Nádler István: Rot in der Mitte (1968)
- ▼ Martyn Ferenc: Figurák architektonikus térben (1958)

kollekció létrehozása során. Ugyanakkor azt is elismeri, hogy ezek a szabályok egyben korlátokat is jelenthetnek a gyűjtő számára.

Az egyik ilyen rendezőelv, hogy nem gyűjt figuratív alkotásokat. „Persze van 1-2 'alakos' képem a korai gyűjtői korszakomból, például Anna Margit Őnarcképe, vagy Ámos Imre Festőpár című alkotása, de elenyésző számban a gyűjtemény egészéhez képest.”

A másik alapelv, hogy nem neveket kell vásárolni, hanem jó képeket. „Még ha vannak is kedvenc művészeink, akkor is csak abból a korszakból való művet szabad megvásárolni, amely minőségével, gondolatosságával beleillik gyűjteményünkbe. Ha pedig 'csupán' más korszakából származó vagy gyengébben sikerült képet tudunk az adott művéstől vásárolni, inkább ki kell hagyni a vételt, és nem szabad a művész nevének csapdájába esni.”

Ez persze nagyon megnehezíti a gyűjtést. Sok energiát, türelmet, áldozatot és gyakran lemondást követel, továbbá magában hordozza a kudarc veszélyét. Bán György mégis azt állítja, hogy gyűjteni csak konzekvensen, megalkuvás nélkül szabad. A műgyűjtés nem lehet azonos pusztán a művek vásárlásával, kell hozzá a gyűjtő személyisége is. Ez utóbbi nélkül ugyanis nem beszélhetünk minőségi kollekcióról, csupán műalkotások halmozáról.

BARNA SÁNDOR (1953)

Végzettségét tekintve bődíszműves, de két évtizede vendéglátással foglalkozik. A siófoki Flört és Palace diszkók, a Camelot középkori étterem után néhány hónapja nyitotta Óbudán a Symbol Budapest vendéglátó-együttest.

KOLLEKCIÓ ÉS MŰVÉSZTELEP

Barna Sándor valójában két gyűjteménnyel rendelkezik. A kortárs anyagtól némileg külön kezeli a korábbi Braun-gyűjteményt, amelyben többek között Rudnay Gyula, Perlmutter Izsák, Bartha László és Scheiber Hugó képeit találjuk. A másik kollekciót azonban kortárs művészek munkái alkotják. Ez utóbbinak kialakulása nyolc-tíz évvel ezelőttre nyúlik vissza, amikor az akkor még leendő kortárs gyűjtő és családja új házba költözve új művekkel kívánta frissíteni a régi gyűjteményt. A legelső megvásárolt művek között találjuk Pauer Gyula és Harasztý István alkotásait. A gyűjtemény hamarosan Schéner Mihály, Matzon Ákos, Csáji Attila és Váli

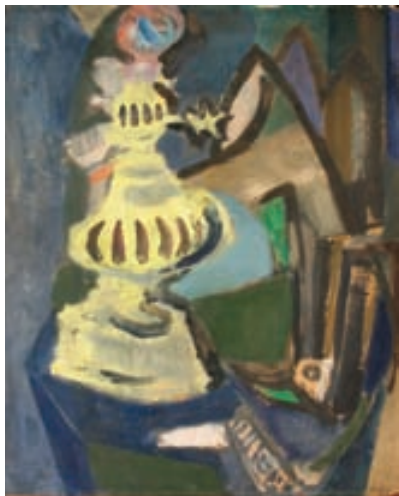
Dezső műveivel bővült. Barna a művek kiválasztásánál eleinte szakértőkhöz fordult segítségért, de a gyűjtés során rövid idő alatt nagyon jó barátságba került a számára fontos alkotókkal. A személyes kapcsolatok azóta is alapvetően határozzák meg gyűjtési szokásait, ezért elsősorban közvetlenül a művészektől, ritkábban aukción vásárol, a galériákban viszont hiányolja a művészekkel

- ◀ Mattis-Teutsch Waldemar: Dot-matrix hologram (2004)
- ◀ Esa Laurema: Fém térplasztika (2004)
- ▼ Bartha László: Petróleum lámpa (é.n.)
- ▼ Pauer Gyula: Pszeudo-félgömb I. (2000)

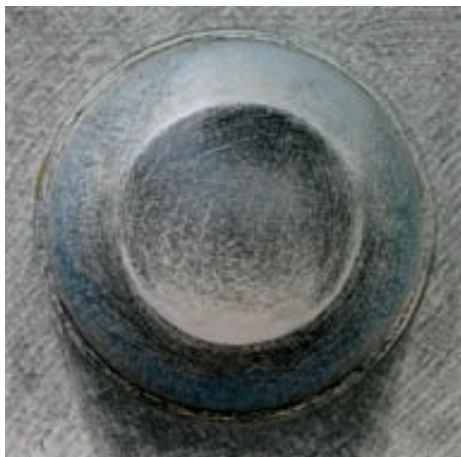
való kapcsolat vagy barátság megteremtésének lehetőségét.

A gyűjtésben nincsenek rögzített alapelvei, a „sajátosat” kedveli, a megszokottól eltérőt. „Ahogy a vendéglátást, úgy a gyűjtést is ‘barnasanyisan’ szeretem csinálni.” Ez a felfogás a nemrégiben nyitott vendéglátó-komplexum, a Symbol Budapest kialakítását is meghatározta, itt ugyanis a gasztronómia, a kávékultúra, a zene és a képzőművészet, illetve a tradíció és a jelen szintézisének létrehozása volt a cél. A Symbolt magát is egyfajta műalkotásnak tekinti, amelynek kialakításában művészbarátai, első sorban Harasztý István tanácsai vezették. Ezért a vendéglők és kávézók mellett megnyitott kiállítóteret is róla nevezte el, egy másik térben pedig állandó kiállításként helyezte el Harasztý mobilszobrait.

A gyűjtést nem befektetési céllal végzi. A körülbelül háromszáz darabos kollekciónak még egyetlen darabjától sem vált meg. „Nem is tehetném, hiszen mindegyik a barátaimtól származik, barátsá-

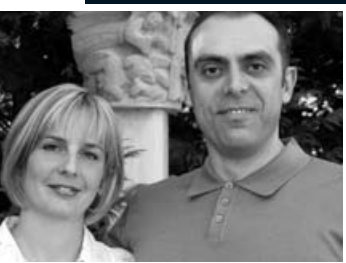

gunk emlékeként lóg a falamon.” A legnagyobb részben festményeket és szobrokat, mellettük pedig grafikákat és concept-műveket is tartalmazó gyűjtemény tulajdonosa a művészetpártolás más formája mellett is elkötelezte magát: a Tőreki művésztelepet is Barna Sándor alapította.

BÓDOG NORBERT (1969) ÉS KOLOS EMŐKE (1970)

A közgazdász- és művészeti menedzser végzettségű Bódog Norbert egyik alapítója és tulajdonosa a rEVOLUTION Software nevű vállalatnak. Kolos Emőke marketing-vezető.

TÁMOGATÁS ÉS GYŰJTÉS

Agyűjtőházaspár esetében a művészet iránti érdeklődés régre datálódik, de a kollekció tudatos kialakítását csak később kezdték. Az indulás még tulajdonképpen nem is műgyűjtés, hanem inkább művészeti szponzoráció volt. Bódog Norbert a rEVOLUTION Software egyik alapítójaként több grafikussal dolgozott együtt, legfőképpen unokatestvérével, Babinszky Csillával és Tasnádi Józseffel. A munkakapcsolat lassan kiszélesedett, és a művészek cégen kívüli tevékenységét, katalógusait is támogatták, illetve olykor be is emelték a cég működésébe. Például a rEVOLUTION kiemelt ügyfelei ajándékba kapták Tasnádi József alig néhány példányban megjelenő Monológ című, konkrét költészeti műveket és szellemes, enigmatikus grafikákat bemutató elegáns könyvét, valamint egyedi tervezésű, névre szóló exlibris bélyegzőket.

Bódog Norbert és Kolos Emőke számára a gyűjtés a munkán kívüli egyik legfontosabb tevékenység, amelynek gyakorlására sajnos nem mindig jut annyi idő, mint szeretnék. Művészeti tájékozódásukat az alkotók ismeretén, barátságán kívül más is segíti. Egyrészt az, hogy néhány éve Szentendrére költözve közel kerültek több, számukra fontos galériához, művészhez illetve művészettörténészhez. Másrészt rendszeres látogatói gyűjtőköröknek is. Spengler Katalin és Somló Zsolt, valamint az általuk életre hívott és működtetett műgyűjtői kör szakmai segítségének és barátságának is sokat köszönhet az alakuló gyűjtemény.

A kollekcióba eddig bekerült alkotások kiválasztása többnyire személyes, érzelmi alapon történt. Az egységes képet mutató gyűjteményben a legkülönbözőbb technikával készült művek találha-

- ◀ Tasnádi József: Egy x Egy I. (1997)
- ▼ Lukács Tibor: Üzenet (1996)
- ▼ Dániel András: Orrdenaré (é.n.)

tók: festmények, szobrok, pasztell-munkák, sokszorosított grafikák, kis példányszámban kiadott könyvek, objektumok. Egy részük ismert alkotóktól, más részük kevésbé felfedezett kortárs művészekről származik. Így került egymás mellé a korábban említett alkotókön kívül például Aknay János, Mata Attila, Birkás István, Lukács Tibor, Dániel András, Kajla Ferenc vagy Megyer Márta munkája.

A gyűjteményt távolról sem tekintik lezártnak, tovább szeretnék formálni, újabb kapcsolatokat kialakítani más művészekkel, művészeti csoportokkal is. Bár a kollekció bővítését komoly rá-

hangolódás, utánajárás, szelektálás előzi meg – hogy az újonnan bekerülő mű harmonizáljon a többi alkotás gondolatvilágával, stílusával –, a kollekciónak nincsenek tematikai vagy technikai megkötései. Számos alkotó munkásságát figyelemmel kísérik, akiktől előbb-utóbb szeretnének majd munkákat. Szintén tervezik külföldi vásárok rendszeres látogatását is, ami a bővítés újabb iránya lehet.

FEHÉR GYÖRGY (1964)

Szüleivel, Fehér Ferencsel és Heller Ágnes filozófussal 1977-ben elhagyta Magyarországot, és Melbourne-ben telepedett le, ahol iskoláit is végezte. Jogi végzettséget New Yorkban szerzett a Columbia Universityn, majd Budapestre költözött vissza, hogy gyermekkori barátjával ügyvédi irodát alapítson.

AZ ŐSI KULTÚRÁKTÓL A LEGMODERNEBB TECHNIKÁIG

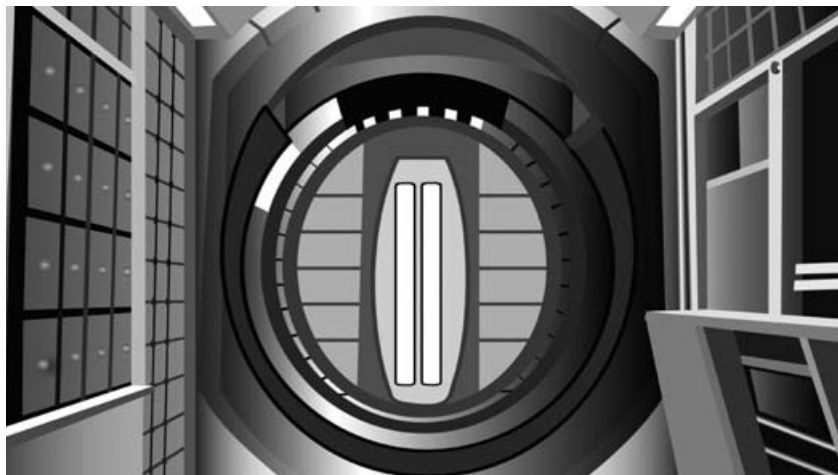
Fehér György Ausztráliában nevelkedett, a sajátos kultúra, Pápua Új-Guinea és az ausztrál kontinens *aboriginal* művészetének felfedezése – antropológia szakos hallgatóként – különösen fontos élmény volt számára. A család a kilencvenes évek közepén New Yorkba költözött, az ezt követő időszakot pedig jószerivel a Közel-Keleten, Egyiptomban és Anatóliában kutatva, publikálva töltötte. New Yorkba visszatérve befejezte jogi tanulmányait, és végül az ügyvédi pálya mellett döntött.

Több, mint tíz éve telepedett újra le Magyarországon, és ma is elsősorban itt él és dolgozik. 2005-ben gyermekkori ba-

rátjával, Bellák Tamással ügyvédi irodát nyitottak Bellák és Társa néven. Mindketten különféle családi szálakon a magyar művészeti élethez kötődnek, így egyértelmű volt, hogy irodájuk valamilyen módon felkarolja, üzenetté formálja a hazai kortárs művészet támogatását. A Pauler utcai irodaház ötödik emeletén kialakított „Art Floor” nyolc magyar kortárs művész munkáján keresztül a hazai vizuális művészet tendenciáiról ad keresztmetszetet, egyedülálló kezdeményezésként szakmai tanácsok alapján, de személyes ízlésüknek is teret engedve aktuális, informatív és az üzleti partnerek számára (is) vonzó tárlatot alakítottak ki. A német származású médiaművész, Eike Berg segítségével jelen-

- ◀ Szabó Dezső: Tornado / Forgószél VI/V (2001)
- ▼ Eike: Odyssey (2001)
- ▼ Szabó Eszter: Idomok (henger) (2007) állókép a videóból
- ▼ Eike: Utopia (Collection) (2006)

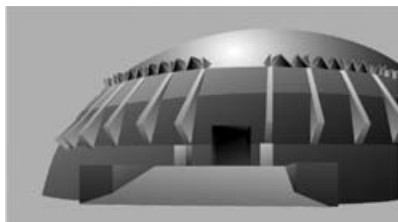

tős alkotásokat válogattak össze. „A tárgyalóban két kiemelkedő művész egy-egy nagyméretű munkáját és egyben két műfajt szembesítünk egymással: az egyik a kézi gesztussal létrehozott festészet és hagyományos grafika, a másik pedig a technikai eszközzel alkotott fotográfia és digitális grafika.” Fehér László hatalmas festményével szemben Szabó Dezső printje látható, amelyet az iroda folyosóján Bullás József, Hecker Péter és Cseke Szilárd alkotásai követnek. Várnai Gyula, Eperjesi Ágnes és Eike munkái a kortárs fotó és számítógépes grafika hazai irányait mutatják be. Az iroda más módját is talál a művészek támogatására, így például *pro bono* nyújt segítséget jogi ügyek intézésében.

Fehér magánemberként is vásárol kortárs műveket elsősorban a hazai közép- és fiatal generáció befutott és jónevű művészeitől. Az irodában is bemutatott művészek mellett mintegy tíz év alatt eddig többek között Szűcs Attila, Iski Kocsis Tibor, Kupcsik Adrián, Csáky

Marianne és Köves Éva munkái kerültek a birtokába.

Új irányt szab gyűjteménye alakításában a digitális- és videóművészettel való megismerkedés, amelynek hatására nemrégiben megvásárolta első mozgóképes munkáját: Szabó Eszter egy videóját.

FEUER ANDRÁS (1948)

A Nehézipari Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Karának, az ELTE Állam- és Jogtudományi Karának, majd a MÜOSZ Újságíró Akadémiájának egykori hallgatója a Magyar Rádióban szerkesztő-riporterként, a Magyar Televíziónál producerként, a TV3-nál tulajdonos-vezérigazgatóként tette hasznossá magát. Ma három gyermek édesapja és az FN Cable Holding elnök-vezérigazgatója.

GYÖNYÖRKÖDVE GONDOLKODNI

Feuer a 80-as években kezdett gyűjteni magyar klasszikus avantgarde műveket, valamint azok „előzményeit és utózmányait”.

„Eleinte az ember képeket vesz, aztán kialakul egy koncepció, amitől egyéni ízüvé válik a gyűjtemény.”

„Mindig nagyon érdekelt engem, hogy hol a legjelentősebb a világban a festészet, hol van a centrum.” A 19–20. század fordulóján Franciaországban, később azonban Németországban, Oroszországban, majd Amerikában. „Kérdés, hogy ma egyáltalán van-e valahol ilyen csomósodási pont.” Feuer szerint nagy és egyre gyorsuló átalakulás zajlik a képzőművészetben. Nemcsak a képalkotás módja változott meg, hanem a festészet értéke is. „Ma már részben a nyilvánosság csinálja a festészetet. Amiről sokat cikkeznek, az lesz az etalon.” A kortárs művészet problémájának tartja, hogy nem tud mély, sok mindenki számára általános gondolatokat közvetíteni. „Már mindent elmeséltek a képzőművészet nyelvén, a művészek ma a kis részletek, gondolattörödékek eredeti megközelítésére kényszerülnek, és ezáltal az egész festészet atomizálódik. Kis porcikák lesznek, amik nagyon érdekesek és eredeti-

- ◀ Roskó Gábor: Minjan / Minyan (1999-2002)
- ▼ Bukta Imre: Két pohár tej (1996)
- ▼ Tony Cragg: Formulation (right turning, left turning) (2003)

ek, ugyanakkor egyre nehezebben érthetőek az átlagember számára.”

Feuer András az 1990-es évektől gyűjt kortársakat, többek közt Veszelszky Bélát, Korniss Dezsőt, Lakner Lászlót, Swierkiewicz Róbertet, Bak Imrét, Vajda Lajost. Legjobban az unikális alkotókat szereti, akik nem a mesterüket követik, nem következnek semmiből, és nincs tanítványuk, nem folytatja őket senki, nem sorolhatók semmilyen irányhoz. Ilyen például Gulácsy, Tóth Menyhért, Országh Lili vagy Gedő Ilka.

A kortárs alkotásokat még 15 év eltelével is preconcepció nélkül vásárolja. „Egyelőre nem akarom az örömet el-

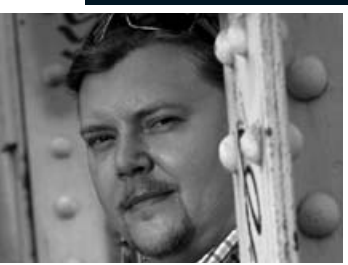
rontani azzal, hogy elvek szerint gyűjtsek. Én nem akarok ebből publikációt írni, ebből élni, ezáltal híres ember lenni, és múzeumot sem akarok alapítani. Én ezeket fogyasztom, élvezem, ide-oda pakolatom, nézegetem, kielégítem vele mélyen bennem rejtőzködő feudális hajlamaimat, a birtoklási vágyamat.”

Igaz ugyan, hogy több évtizedes gyűjtői múltjából fakadóan gyakran állnak össze a fejében virtuális gyűjtemények, így ma már felmerül benne a gondolat, nem biztos, hogy egy műtárgyat birtokolni kell, lehet, hogy a birtoklás csak egy mérföldkő az úton.

GERENDAI KÁROLY (1970)

A legtöbbén cége, a Sziget Kft. által szervezett szabadtéri fesztiválokról ismerik. Hozzá köthető azonban a Kultiplex létrejötte, de kulcsszerepet vállalt a könnyűzenei PANKKK program, a Szeretem Magyarországot mozgalom megszületésében és a Pesti Est 2007-es megújulásában is. Ez utóbbi cégcsoportnak ma is vezetőségi tagja. Feltett szándéka a magyar csúcsgasztronómia megreformálása, erre tesz kísérletet legújabb vállalkozása, a Ráday utcai Costes étterem.

MINDEN A ZENÉVEL KEZDŐDÖTT

Gerendai mindkét ágon nemesekeket felvonultató családban, nagypolgárinak mondható miliőben nőtt fel, igaz, már 16 évesen különköltözött szüleitől.

A nyolcvanas évek végén már sikeres könnyűzenei menedzsernek számított, majd rendkívül jó időzítéssel vágott bele 1993-ban a Sziget könnyűzenei fesztivál kialakításába, amelynek indulása óta a pluszbevétel jelentős részét a minőségi kulturális kínálat erősítésére fordítja, amelybe időközben a lehetőségek adta mértékben a képzőművészetet is beemelte.

„A képzőművészethez ugyanolyan megszallott és alapvetően érzelmi kötődés kapcsol, mint a többi hobbihoz. Az első időtől fogva leginkább a zene határozta meg, hogy kiktől vettem képeket.” A korábbi Albert Einstein Bizottság zenekar tagjai, a jobbára autodidakta képzőművész efZámbó István, felugossy László és Wahorn András művei ma is meghatározó részét képezik gyűjteményének.

„A 90-es évek elején vett első képem teljesen kilóg a sorból. Egy étterem falán láttam meg egy orgonacsokrot ábrázoló csendéletet. Édesanyám kedvenc virága volt az orgona, és mivel közvetlenül előtte vesztettem el őt, valahogy egyértelmű volt, hogy azt a képet hazaviszem. Végül is a mai napig megvan.”

Gerendai elismeri, hogy nem a „profi gyűjtők” szemlélete szerint válogat, a befektetési szempontok vagy a lehetséges értéknövekedés nem érdekli, nem racionálisan, premisszák mentén kezdett el alkotásokat vásárolni, a legkorábbi szerzemények nem utaltak valódi gyűjtői tudatosságra.

A tudatos lépések megtételében a szintén zenészkörökből származó barát, Bog-

- ◀ Wahorn András: Man with knife (1992)
- ▼ feLugossy László: Fülbe mutató mozdulat (1996)
- ▼ Ádám Zoltán: Tibeti portré (2001)

nár Attila segíti. Szalóky Károllyal, a Várfok Galéria alapító-tulajdonosával történt megismerkedése óta ő az, akinek szakmai véleményére leginkább ad. Gyűjteménye építésében az évek során aztán fokozatosan kialakult egyfajta kötetlen kollektív elv. A Várfokhoz köthető művészek (Aatoth Franyo, Csiszér Zsuzsi, Nádler István, Mulasics László, El Kazovszkij, Rozsda Endre vagy Françoise Gilot) mellett ma már több munka van birtokában Bada „Dada” Tibortól, Roskó Gábortól, Ádám Zoltántól, Bukta Imrétől, Soós Nórától, Győri Mártontól, Csúrka Esztertől, Klimó Károlytól, Duliskovics Baziltól és Nagy Krisztától is.

GERŐ LÁSZLÓ (1961)

A közgazdasági diploma megszerzése után a külkereskedelemben kezdett dolgozni, majd 1992-től a Whirlpool Corporation magyarországi leányvállalatának alapítója és ügyvezető igazgatója volt. 2005 óta a Candy Hoover Group magyarországi ügyvezető igazgatója.

A MULTINACIONÁLIS GYŰJTŐ

A mikor 1992-ben először került multinacionális céghez, adott volt, hogy az irodák üres fehér falfelületeire képzőművészet kerüljön. Már a 80-as évektől aktívan figyelte a művészeti közeget, a kilencvenes években aukciókon licitált maga is: nagybányaikat kezdett gyűj-

teni, ezektől a képektől azonban mára jobbára megvált. A „tájképek, színek, századeleji nyugalom” után valami progresszívebbet akart, amit először egy kis első emeleti lakásban, az akkori Dovin Galériában talált meg Barabás Márton szürreális, szétrobbanó zongora-alkatrészeivel találkozva.

Három éve fordult igazán a kortárs felé.

- ◀ Christoph Ruckhaberle: Dancer II (2007)
- ▼ Kicsiny Balázs: Munkavégzés folyamatban (2007)
- ▼ Jonathan Meese: Dein Schnauzchen (2007)

„Akkor baráti tanácsra az úgynevezett kánont kezdtem vásárolni: Hencze Tamás, Bak Imre, Nádler István, Konok Tamás munkái jelentették a kezdetet.” Személyes találkozások, műteremlátogatások során közeli viszony alakult ki az alkotókkal. Az anyag később Klimó Károly, El Kazovszkij, Mulasics László munkáival bővült. Jórészt a 60-as, 70-es, kisebb részben a 80-as évekre terjedt ki a törzsanyag. Amikor érdeklődése a „fiatalok” felé fordult, a „mesterek” tanácsát kérte, hogy ajánljanak tanítványaik közül. Így kerültek birtokába Braun András, Szarka Péter, Batykó Róbert és Szűcs Attila munkái.

Gerő szerint nehéz dolga van annak, aki a legfiatalabb művészekhez akar nyúlni, hiszen a támpont kevés, a művészetkritika még kevesebb. Ráadásul „nincs nemzetközi kontextusba helyezve a magyar kortárs művészet”, amit komoly hiányosságnak tart.

Az Egyesült Államokban élt unokabátyja hozta el a továbblépést, amikor összeismertette mostani művészeti tanácsadójával, akivel aztán szisztematikusan elkezdtek végigjárni a nemzetközi vásárokat. Mind az európai, mind az amerikai művészeti közegben számára két irányzat lett igazán érdekes, az úgyne-

vezett látomásos realizmus (az angol-szász terminológiában: magic realism) illetve az újrealista festészet, amelyet kollekciójában például a mai lipcsei alkotók képviselnek.

Másfél éve ismerkedett meg Kicsiny Balázssal, akinek egész munkássága, alkotói filozófiája megfogta. Kicsiny munkái bizonyos módon visszahozzák a kamaszkori sci-fi irodalmi élményeit, fiatalkori vonzódását a fantasyhez, vagy Truffault filmje, a Fahrenheit 451 hangulatát is, amellyel egyébként első közös beszélgetésük is indult.

Saját definíciójában egy gyűjtőnek – miközben befektetési szempontokkal is számol – mecénásnak is kell lennie, „amely szerep felértékelődik egy olyan közegben, amely képtelen rendesen összezárni sorait”. Gyakran támogat maga személyesen illetve a cége is művészeti eseményeket vagy – jelesen – katalógusok megjelentetését is.

GÖMÖR BÉLA (1938)

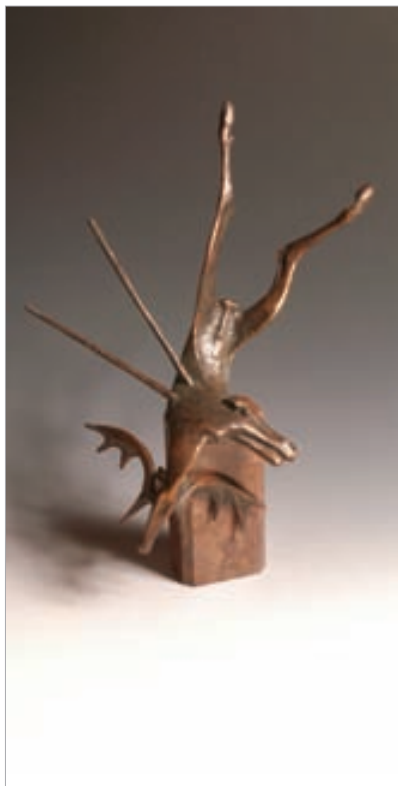
Belgyógyász, reumatológus, 1984 óta egyetemi tanár. Számos orvos-szakmai közlemény és könyv szerzője, emellett a mai napig 31 művészeti cikket is publikált. 2007-ben Szent-Györgyi Albert díjat kapott.

GYŰJTENI ÉS MEGMUTATNI

Gömör Béla széleskörű gyűjtőtevékenységet folytat. Ez nemcsak azt jelenti, hogy a kollekció építése során több területtel és technikával is foglalkozik, hanem hogy a tárgyak megszerzése mellett ugyanolyan fontosnak tartja a hozzájuk kapcsolódó tudományos tevékenységet is. A művek eredetét, történetét nagy szenvedéllyel kutatja, hogy aztán eredményeit publikálja, és ezzel egyben gyűjteményét is dokumentálja. Több könyve jelent meg általa gyűjtött művészekről vagy műtárgy-csoportokról: Kis fotótéka (2002), Emlékérem-könyv (2002), Bäck Manci (2003), Rácz György (2005), Kisplasztikai körkép (2005), amelyekben a dokumentációs szándék mellett legalább olyan fontosnak tartja a szó legnemesebb értelmében vett népszerűsítést is. Most megjelenés előtt álló kötetével Tipary Dezső műveit készül még ismertebbé tenni. Gyűjteményével nem rejtőzik el, a kollekciót – akkori állapotában – bemutatja például a Kassák Múzeum (1997), illetve gyakran ad belőle kölcsön kiállításokra.

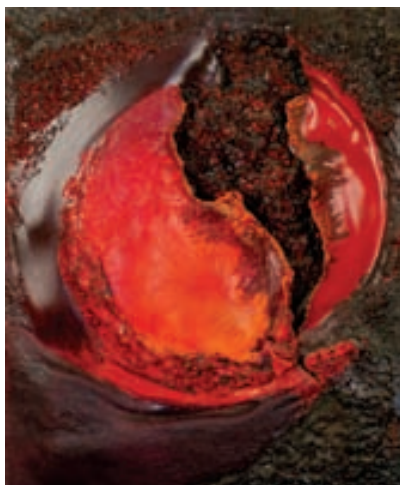
A művek kiválasztásánál alapvetőnek tartja, hogy vonzalom alakuljon ki a tárgy és gyűjtője között. Együtt él a választott alkotásokkal. Ezért csakis saját értékítélete számít, amikor arról dönt, hogy egy-egy mű bekerüljön-e a gyűjteménybe: „Kiben bízson az ember, ha nem önmagában?”

Kis lépésekkel kezdte, és ugyanezt ajánlja a most kezdő gyűjtőknek is: „Nem csak a sokmillió képek tehetnek valódi gyűjteménnyé egy kollekciót. Grafikák, kisplasztikák vagy érmek megszerzése is beindíthatja azt a folyamatot, amikor a gyűjtő elkezd foglalkozni a tárgyakkal, kutat, olvas, vizsgálódik. Utána már nincs megállás.”

- ◀ Csikszentmihályi Róbert: Vadászat (2004)
- ▼ Rácz György: Leszakadás (1980)
- ▼ Tipary Dezső: Kazal (1917)

Tudatosan szemben áll a festmény-központú gyűjtői attitűddel. Számára a piktúra mellett ugyanolyan fontos terület az érme, kisplasztikák, grafikák és fotográfiák világa. A „szokásos” kezdet, a klasszikus modernnek után nagy hangsúlyt kapott a „női vonal”, elsősorban Járitz Józsa művészete. A kortársak közül fontosak számára a MORR-csoport művészei (Matzon Ákos, Orvos András, Rácz György, Regős István) és alkotásaik. A fotográfiák közül másfél évszázados a legkorábbi, de kortársak is megtalálhatók a gyűjteményben. Külföldi művészek munkáihoz többek között egyik gyűjtő mentora, László Károly révén jutott.

PELOTE
TAILOR - MADE

ARCADE

B I S T R O

1126 Budapest,
Kiss János altábornagy u. 38.
asztafoglalás: 1/225-1969 fax: 1/225-1968
arcadebistro@arcadebistro.hu
www.arcadebistro.hu
nyitva tartás: H-Szo 12-23 h

BARAKA

RESTAURANT & LOUNGE

A 3 legjobb étterem egyike Magyarországon

"A 100 legjobb magyar étterem - Kézikönyv a legjobb éttermekről"
Népszabadság kiadvány értékelése szerint.

„Európa
egyik legjobb
konyhája”

/ ZAGAT SURVEY 2006 Europe's Top Restaurants /

- Üzleti Ebéd ajánlatok •
- Nyáron kellemes kerti terasz az Andrássy úton •

1063 Budapest, Andrássy út 111.

Tel.: +36 1 483 1355

www.barakarestaurant.hu

Nyitvatartás: H-V 12.00-15.00, 18.00-23.00

Bortársaság Boltok

Batthyány utca ■ Budagyöngye ■ Bazilika ■ Ráday utca ■ Rózsakert ■ Debrecen ■ Győr ■ Kecskemét ■ Szeged

www.bortarsasag.hu

CANDY SURF

Új hűtőszekrények
a design hullámain

A SZABALYOZHATÓ NYELÁROK lehetővé teszik a hideg levegő áramlásának igény szerinti irányítását a hűtőszekrényen belül, valamint az aljuk helyezett elemszerék gyors lehűlését is.

A BIOSAFE ZÓNA egy speciális, antibakteriális anyagból készült fók, amely az alacsony hőmérsékletnek (0-3°C) köszönhetően ideális a legérzékenyebb elemszerék tárolására.

ZÖLDSEG- ÉS GYÜMÖLCSTÁROKÓ REKESZ egy dupla méretű, praktikus fók (45 liter), amelyben egy négytagú család számára szükséges egy hét élelmiszer - az gyümölcs mennyiség elhelyezése könnyedén megoldható.

Három **FAGYSZTÖRŐK** a mélyhűzés elemszerék optimális tárolására.

Innovatív külső megjelenésének köszönhetően a fagyasztróban egy speciális **PIZZATÁROKÓ REKESZ** is helyet kapott, amelyben pizza 3 dbot mellett akár egy óráig szertől is hidegen tartható.

A **CANDY SURF** is figyelem a hűtőszekrények világában, innovatív és vonzó külső formája egy jól használható belső elrendezéssel párosul. A No Frost technológia, a hideg levegő aktív áramlása, valamint a különböző hőmérsékleti és nedvességtartalmú rekeszes körülmény elemszer optimális tárolását teszik lehetővé a tapertek hosszú távú megőrzése mellett.

Az **Energy Star** a legjobb teljesítményt nyújtja az energiatakarékosságban, ezáltal a környezetet is kíméli.

www.candy.hu

Ahol a város a golfbal találkozik

Várja Önt Budapest
egyetlen golfpályája
a régi balatoni út mentén
15 percre a belvárostól

9 lyukú pálya,
professzionális oktatás,
céges rendezvények,
konferenciaterem, étterem

Budapest
HIGHLAND
Golf Club & Academy

HOFFMANN ISTVÁN (1949)

Mérnök, egy fémötvözetgyártó cég vezetője.

BARÁTSÁG ÉS DOKUMENTUM

Hoffmann István azok közé a gyűjtők közé tartozik, akiknek a kollektció bővítése nem az egyetlen szenvedélye. A képzőművészet mellett legfőképpen

a komolyzene és a sport határozza meg érdeklődését. A festészet tanulmányozása, kiállítások látogatása már iskolás korában rendszeressé vált. A többgyermekes mérnöknek azonban csak az 1980-as években nyílt lehetősége, hogy elkezdje a gyűjtést. Kezdeti érdeklődését alapvetően befolyásolta a szentendrei művész kör, az Artéria Galériához, később pedig a Pandora Galériához tartozó művészek csoportja.

Fontosnak tartja a művészekkel való szoros kapcsolattartást. Ebből következően nem csak galériákban vagy aukción vásárol. Szívesen vállalja a felfedezés kockázatát. Véleménye szerint e nélkül a gyűjtő csak a galériák és a piac diktálta trendeket követi, önálló ízlés nélkül. Nem kötelezi el magát egyetlen irányzat, megközelítés vagy csoport mellett, hanem bízik saját ítéletében. Kizárólag számára személyesen fontos és tetsző művek kerülnek be a kollektcióba. Mindebből következően gyűjteménye szerteágazó, és egyszerre több hangsúlyt is találunk benne: külön egységet képeznek azoknak a művészeknek a munkái, akikkel szoros baráti kapcsolatban áll (Záborszky Gábor, Soós Tamás, Gábor Áron). A konstruktív-geometrikus művészet jelenléte a gyűjteményben legfőképpen Konok Tamással való barátságának köszönhető, akinek jól ismert geometrikus művein kívül több kollázssal és a pályakezdő évekből származó műveivel is dicsekedhet. Érdekeség a kollektcióban, hogy néhány általa jelentősnek tartott művész (például Buczkó György, Klimó Károly, Konok Tamás, Nádler István vagy Ujházi Péter)

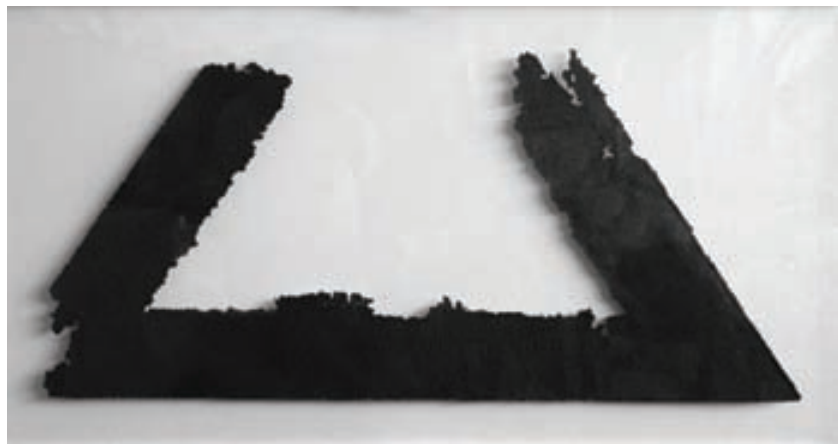
- ◀ Deli Ágnes: Felhő (2007)
- ▼ Konok Tamás: Cím nélkül (1995)
- ▼ Konok Tamás: Cím nélkül (2003)
- ▼ Tölg-Molnár Zoltán: Rajzolat '96 (1996)

minden fontosabb korszakából igyekszik megszerezni reprezentatív alkotásokat. Így némely alkotótól akár tíz-tizenöt, más-más alkotói periódusból származó mű is előfordulhat. Lényegesnek tartja, hogy a magyar művészet a nemzetközivel együtt jelenjen meg, így került be a gyűjteménybe több külföldi alkotó, például a holland Rene Rietmeyer vagy a japán Hiro Okura több munkája.

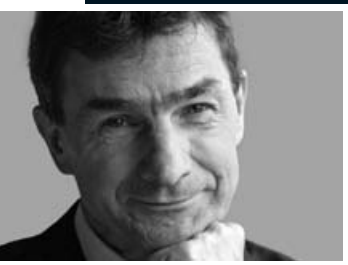
Figyelemmel kísér és gyűjt számos fiatal alkotót is, akiknél legfőképpen az egyéni arculatot értékeli.

A három-négyszáz műből álló kollekció középpontjában alapvetően festmények és szobrok állnak, illetve grafikák is abban az esetben, ha egy művész valamely korszakában a gyűjtő ezt a technikát ítélte a legjellemzőbbnek.

JANIKOVSZKY JÁNOS (1955)

A BME villamosmérnöki karán szerzett diplomát. Külkereskedőként hosszú ideig külföldön dolgozott. 1995 óta a Móra Kiadó Zrt. elnöke. Ezen kívül – több vállalkozása közül – az Andrássy úton 2005-ben nyitott Ermenegildo Zegna luxus férfidivat üzletére a legbüszkébb.

EGY KÖRNYEZETBARÁT SZENVEDÉLY

Igy jellemzi gyermekkorának uralkodó atmoszféráját az orvos-író házaspár gyermekeként egy hetedik kerületi nagypolgári lakásban felnőtt Janikovszky

János: „Ahol nem ért mennyezetig a könyv a lakásban, ott festmények voltak a falon”.

Fiatalemberként egy merész gesztussal szerezte első saját műtárgyát, amikor huszonhárom évesen első fizetéséből a BÁV-nál tizenkéthavi részletre megvásárolt egy Szabó Vladimir festményt. Komoly elkötelezettséggel és a család baráti köréhez tartozó művészetértőktől kért tanácsokkal kezdett el a hetvenes évek végén vásárlási szándékkal olyan kortárs képzőművészeket felkeresni, mint többek között Hencze Tamás és Schaár Erzsébet.

Janikovszky mérnök-üzletkötőként egy külkereskedelmi vállalat export osztályára került, ahonnan rendszeresen utazhatott elsősorban Nyugatra. 1983-ban irodavezetői pozícióban Németországba, pontosabban az akkori NSZK-ba került, ahol tizenkét évet töltött, és amely új horizontot nyitott számára a képzőművészetet illetően is.

Hazajárva a nyolcvanas évek végén induló aukciós kultusz hamar magába szippantotta, ám az akkor vásárolt képek zömét inkább „intermezzonak” tartja a mára letisztult gyűjtési koncepciójához és ízléséhez képest. A veszprémi Vass Gyűjtemény nagy hatással volt rá, ott látta először Konok Tamás munkáit, amelyek hatására felkereste a művészt, és több képet is vásárolt tőle. „Környezetem nem teljesen érti, amit csinálok, hogy havonta újabb és újabb képekkel jelenek meg. De az idő engem fog iga-zolni.”

A mára kialakult biztos kör elsősorban személyes találkozások, ismeretségek alap-

- ◀ Varga Amár László: Figura rondellával (1996)
- ▼ Schaár Erzsébet: Budafoki emlék (é.n.)
- ▼ Mulasics László: Cím nélkül (Viscum Album I.) (1999)

ján jött létre. Így Konok Tamás és Váli Dezső mellett elsősorban Mulasics Lászlótól, Lukoviczky Endrétől, Deim Páltól, Varga Amár Lászlótól, Für Emiltől vásárolt illetve vásárol rendszeresen, a szobrászok közül pedig Jakovits József, Pauer Gyula és Varga Imre több alkotása van a birtokában. Bár szoros kapcsolata kortárs galériával nem alakult ki, az évente megrendezésre kerülő művészeti vásár szereplőit és művészeit folyamatosan figyeli, így a közel háromszáz alkotást számláló gyűjtemény további iránya még szabadon alakulhat.

KÁRPÁTI TAMÁS (1946)

40 éves újságíró múlttal a háta mögött több művészeti díj és alapítvány kuratóriumának tagja, a Premier művészeti magazin alapító-főszerkesztője, akit Gyémánt László legjobb barátjaként említ önéletrajzi kötetében.

ALMÁK ÉS BOHÓCOK

Kárpáti Tamás gyűjteménye kapcsán részben múlt időben kell fogalmaznunk, mert akik számára Kárpáti két tematikus gyűjteménye megszületett, azok mára felnőttek, és elkezdték önálló életüket. Kárpáti Tamás ugyanis két gyermekének, Almának és Andrisnak építgette a személyesen nekik szóló, egyenként csaknem 150 alkotásból álló tematikus kollekciót.

Az egész úgy kezdődött, hogy Amerigo Tot rajzolt három almát az akkor 8 éves Kárpáti Almának. Ekkor született meg a művészetpártoló és művészetben élő Kárpáti Tamás fejében a gondolat, hogy almákat ábrázoló képeket rendel a kortárs képzőművészet nagyjaitól. Nemcsak rendelt, de vadászni is kezdett az ilyen témájú alkotásokra. A megrendelt képek szinte mindegyike Almának lett dedikálva, amely igazán személyessé és unikálissá teszi ezeket a műalkotásokat.

- ◀ Tony Curtis: Alma (2004)
- ▼ Fehér László: Bohóc (1998)
- ▼ Harasztý István: Bohóc (2007)

Nem volt mindenkivel könnyű helyzetben a megrendelő.

„A legnehezebben Bak Imrét lehetett rávenni, hogy almát fessen, de aztán végső soron ő is kötélnek állt.”

Néhány évvel később András fia nehezményezni kezdte, hogy csak nővérének vannak képei. Új gyűjteményhez tehát új tematikát kellett találnia. Az első esetben egyszerű volt a helyzet, hiszen az ötletet lánya neve adta. Andrásnak pedig végül azt javasolta, gyűjtsenek számára bohócokat.

Így kezdődött a második tematikus kollekció építése, az előzővel lényegében azonos szempontok szerint. A két kollekció Reich Károlytól Barcsay Jenőig, Borsos Miklóstól Tony Curtisig őrzi a képzőművészet kiválóságai és a művész-

barátok munkáit, akik később már kérés nélkül is küldték az almákat és a bohócokat. A gyerekek közben felnőttek, a gyűjtemények építése nagyjából befejeződött. Gyűjtői- és magánéletének ezt a korszakát méltóképp lezárando Kárpáti egy album kiadását tervez, amelyben minden alma és bohóc mellett ott szerepelne egy-egy hozzájuk fűződő anekdota is.

Hiányérzet? Van. A gyűjtő beteljesületlen vágya egy Anna Margit bohóc, amely állítása szerint mindig egy kicsivel többbe került annál, amennyit épp ki tudott volna fizetni érte.

Kárpáti Tamás ma már új vizeken hajózik. Vitorlások és tengerparti tájak foglalják el a megüresedett helyeket a falakon, ahonnan Alma is, Andris is leakasztotta és magával vitte a számára legkedvesebb alkotásokat.

KISS TAMÁS (1964)

1990-ben diplomázott az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskolán. Öt évig tervezőként dolgozott, majd 1995-ben alapította meg saját cégét, a Vetlanda Építőipari Tervező és Szolgáltató Kft-t, amelynek mind a mai napig tulajdonosa.

SZENVEDÉLY ÉS BARÁTSÁG

Bár nem régen kezdte meg gyűjteményének kialakítását, Kiss Tamás máris komoly művekkel büszkélkedhet. A négy-öt évvél ezelőtti kezdet háttérében elsősorban személyes vonzódások állnak: a hivatásából adódó érdeklődés mindennemű konstruktív, alkotó tevékenységhez, a családi kötelek a Franciaországban élő Blaise Simon (Simon Balázs) szobrászhoz, valamint egy fontos gyakorlatias motívum, cégének, a Vetlanda Kft-nek szponzorációs tevé-

kenysége. A Barabás Villában megrendezett Miltényi M. Miklós-Czér Péter kiállítás létrejöttének támogatása után valószínűleg meg először vágta, hogy az egyébként is jó barát Miltényitől megszerezzen néhány művet, amelyek azóta is megbecsült részei gyűjteményének. Hamar felismerte, hogy a kortárs képzőművészeti alkotások gyűjtése jól kiegészíti szakmáját. „A munkám során rideg, szigorú alakzatokkal, merev, geometrikus formákkal dolgozom. Jó hatással voltak rám az első képek, Miltényi mellett még a Párizsban élő Aatoth

- ◀ Mayer Hella: Körhinta lovacskával (2006)
- ▼ Drabik István: Táncoló (2007)
- ▼ Aatoth Franyo: A nagy szomjúság (2004)

Franyo és a Svédországban alkotó Mayer Hella alkotásai, akiknek a munkái egy másik világot mutattak meg.”

Mára ennél jóval szélesebb lett a gyűjtemény, egyebek mellett kiváló geometrikus művek is szerepelnek a kedvencek között. A száznál több alkotás között legnagyobb százalékban festményeket, kisebb számban grafikát, fotót, C-printeket és szobrokat találunk, a neves meseterek mellett a gyűjtő számára egyaránt fontos fiatalok alkotásait. A művészek kiválasztásában Kiss Tamás több helyről is kapott segítséget: a Blaise Simonnal és Vass László műgyűjtővel folytatott hosszú baráti beszélgetések alakították érdeklődési körét, amit csak erősítettek a két leggyakrabban felkeresett galéria, a Várfok és az OCTOGONart vezetőinek tanácsai. „Fontosnak tartom, hogy ne csak a művekkel, hanem a művészekkel és a galériásokkal is jó

kapcsolatom legyen. Mindhárom lényeges a gyűjtő számára.” A barátságok révén a kollekciónban lévő művek helyzete is stabil. „Ami egyszer bekerül a gyűjteménybe, az marad.”

A művekkel, művészbarátaival való mindennapi foglalkozás sok örömet nyújt a gyűjtőnek. (Még) nem gyűjtő barátainak is szívesen mutatja meg újabb szerzeményeit, ahogy a nagyközönség elé is kész kiállni a gyűjteménnyel: legutóbb szülővárosában, Veszprémben mutatta be a kollekció egy részét, a kiállítást katalógus is kísérte.

KOVÁCS NIMRÓD (1949)

1972-től az Egyesült Államokban, majd 1987-től két évig a United Artists programming vezetőjeként Londonban élt. A 26 éve a kábeltelevíziós iparágban dolgozó szakember 1998-tól a UPC Magyarország Kft-t vezette, jelenleg a UPC közép-európai elnöke.

SZAKTUDÁS ÉS LEGBELSŐ ÉRZÉS

Mint reklám-, majd televíziós szakember mindig a művészetek közelében forogódott, így szinte predestinálva volt arra, hogy egyszer őt is utolérje a gyűjtési szenvedély. „Először csak körülnéztem, aztán érdeklődni kezdtem bizonyos művészek és művek iránt, majd rátaláltam Gyémánt Lászlóra és rajta keresztül Csernus Tiborra.”

Gyémántot úgy ismerte meg, hogy felkérte, fesse meg néhány családtagjának portréját. „Vonzónak tartom a kortárs művészetben, hogy a gyűjtő személyesen ismerheti az alkotót. Fontos számomra az is, hogy egy korban élünk, ugyanabban a jelenben, és ez még akkor is meghatározó, ha különböző társadal-

makhoz tartozunk.” Kovács 22 évig élt az USA-ban, ahol ugyan már vásárolt képeket, de határozottabban csak az utóbbi néhány évben kezdett el gyűjteményt építeni. Úgy érzi, a folyamat elején tart, és még sokat kell tanulnia. „Nagyon hiszek a minőségben.” Ez nemcsak a megvásárolt műalkotásokra, de gyűjtői hozzáállására is igaz. Azért, hogy a műalkotásokat, művészeket alaposabban megismerje és megszerezni tudja, párja tanácsára elvégzett egy festménybecsüs tanfolyamot. „Igyekeztem minden csínját-bínját megismerni a magyar műkereskedelemnek és a magyar művészeti szakmának” – mondja a frissen „diplomázott” gyűjtő. A szaktudás mellett ugyanakkor fontosnak tartja, hogy az ember legbelül érezze meg, kell-e neki

- ◀ Gyémánt László: Óriás tölgy alkonyatkor Kaliforniában (2003)
- ▼ Csernus Tibor: Cím nélkül / Hogarth-variáció (1993)
- ▼ Gyémánt László: Lincoln Memorial (2003)

egy adott műtárgy. „A civilizációval az ember intuitív lénye elveszett, becsukódott. Márpedig a művészetek igazi élvezetekor ehhez a legbelső énünkhöz kell visszatalálni.”

A zömében kortárs magyar kollekció egyelőre nagyon képlékeny. Kovács Nimród számára még nem dőlt el egyértelműen, melyik irányba fejleszti tovább gyűjteményét. Vonzódik a tájképekhez, a csendéletekhez és azokhoz a festményekhez, amelyek valamilyen értelemben összekötik két hazáját, Amerikát és Magyarországot.

Szereti a plein-airt is, újabban a nagybanyiakkal is kacérkodik. Egyelőre azonban a kortárs művészet jelenti gyűjte-

ményében a fő vonalat, annál is inkább, mivel határozott véleménye, hogy a rendszerváltás óta hazánkban nemcsak a borkultúra (amelynek szakértője), de a kortárs képzőművészet is élettelibb lett. Ezt a vitalitást támogatja, csodálja és építi be gyűjteményébe.

Andreas Fogarasi

I N F O R M Á C I Ó

2008. május 16 – június 29.

Ernst Múzeum

H-1065 Budapest, Nagymező utca 8.

www.mucsarnok.hu

info@mucsarnok.hu

ERNST
MUSEUM

Támogatók / Supporters

bmcuk

esztaki Kulturális Fórum

Médiatámogató / Media supporter

Andreas Fogarasi Információ (2008), Courtesy of the artist and Georg Jurg The Art, Vienna

modem[®]

ABA-NOVÁK

- a barbár zseni

Életmű-kiállítás Debrecenben

2008.04.21. - 07.06.

MODÉM Modern és Kortárs Művészeti Központ | 4026 Debrecen, Baltazár Dezső tér 1. | (52) 525-018 | modem@modemart.hu | www.modemart.hu

A kiállítás főtámogatója:

Szervezőpartner:

Támogatók:

Médiatámogatók: [origo] [EXLIFE] [Debrecen] [TV]

Internetes jegyvétel: www.jegymester.hu

A kiállítás katalógusa a Népszabadság és a Modem közös kiadásában a kiállításon megvásárolható!

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

2008. ÁPRILIS 25 – AUGUSZTUS 24.

AZ ÚJRAÉRTELMEZETT MOHOLY-NAGY

1916
–
1923

TERMÉSZET és TECHNIKA

A Magyar Nemzeti Galéria
kiértékelése

Kiemelt művészeti kiállítás

pesti **műsor**
BUDAPEST KULTURÁLIS HETILAPJA

lumu

LUDWIG MÚZEUM
Kortárs Művészeti Múzeum

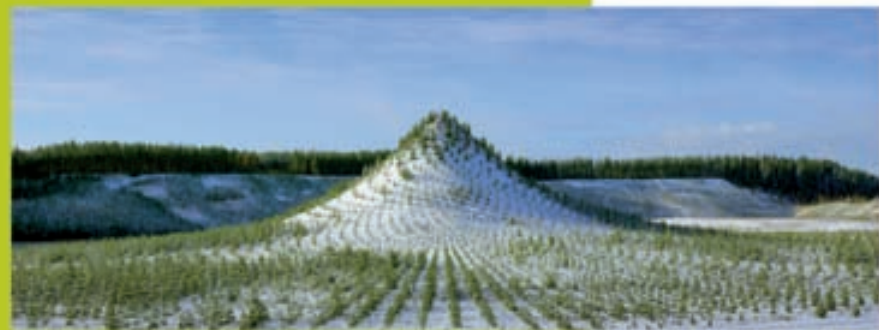
Művészetek
Palotája
Budapest

H-1095 Budapest,
Komor Marcell u. 1.

Agnes Denes

Öko_logika. Filozófia a tájban

2008. szeptember 26 – december 7.

Agnes Denes

Fa hegy: javaslatként erdőtelepítésre – 3,8×3,8 km – 11 000 fa, 1983

Fa hegy: Élő időborsok – 11 000 fa – 11 000 személy – 400 év, 1996

Tel.: (1) 555 3444 • Fax: (1) 555 3458

info@lumu.hu • www.lumu.hu

Nyitva: kedd–vasárnap: 10.00–20.00

Minden hónap utolsó szombatján: 10.00–22.00

hétfőn zárva

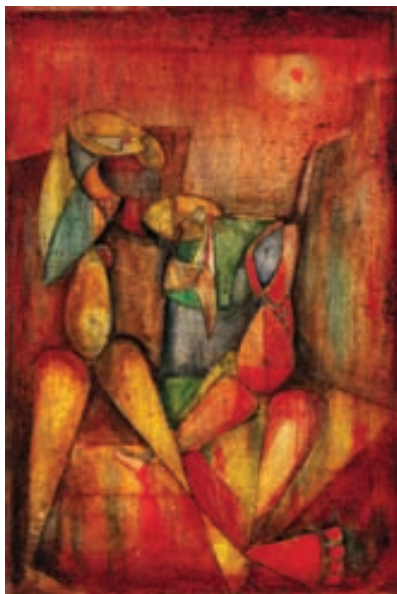
OKTATÁS ÉS KULTURÁLIS MINISZTERIUM

MAKLÁRY KÁLMÁN (1967)

1987-től az USA-ban élt és tanult, 1997 és 2002 között a párizsi Magyar Intézetben dolgozott. Nevéhez fűződik a Budapest Galériában 2003-ban bemutatott Réth Alfréd életmű-tárlat, Reigl Judit 2005-ös Műcsarnok-beli, valamint Sándorfi Istvánnak a debreceni MODEM-ben 2006-ban rendezett kiállítása. A 2005-ben megnyílt Erdész & Maklár Fine Arts Gallery társtulajdonosa.

PÁRIZSI GYŰJTŐBŐL BUDAPESTI GALERISTA

Gyűjteni párizsi tartózkodása idején kezdett. Egy munkatársa beszélt neki arról az ott élő magyar festőről, „akinek képeit már azelőtt megvásárolják, hogy a vásznon megszáradna a festék”. A művésszel, Csernus Tiborral később nagyon jó barátok lettek. Maklár tőle vette jövőendő gyűjteményének első darabjait. Aztán tudatosan kezdte vásárolni a magyar műveket, gyűjteményét a Franciaországban élő kortárs magyarokra építette. Olyan elveszett életműveket talált, amelyek Franciaországban már kikerültek a figyelem középpontjából, Magyarországon viszont még szinte ismeretlenek. Az általa alapított Maklár Artworks könyvkiadó magyar, angol és francia nyelvű kiadványai európai színvonalon mutatják be ezen alkotók pályáját, köztük eddig Réth Alfréd, Reigl Judit, Márfy Ödön és Sándorfi István művészetét. A hat éve létrejött kiadó jelenleg Beöthy István katalógusát készíti elő.

Legnagyobb felfedezésének Reigl Juditot tartja. „Ha Reigl amerikai lenne, ma több millió dollárért kelnének el a munkái.” Reigl művészetét mérföldkőnek tekint, és kiemeli Hantaï Simon, mint külföldön élő, világszínvonalú magyar festő munkásságát is. „André Breton fedezte fel mindkettőjüket az 50-es években. Ő szervezte első kiállításait Párizsban.” Maklár szerint csak az a képzőművész tud a nemzetközi élvonalba kerülni, aki ott volt, ahol az új művészeti irányzatok születtek, legyen az Párizs, Berlin vagy New York. Így van ez a magyar kortársakkal is, akik közül szerintem csak kevésnek van esélye a nemzetközi elismertségre.

A gyűjtő-galerista, akinek előbb lett gyűjteménye, mint galériája, igyekszik kiállítóként jelen lenni minden jelentős

- ◀ Szobel Géza: Szerelmespár (1930-as évek)
- ▼ Reigl Judit: Hasonlíthatalan gyönyör (1952-53)
- ▼ Csernus Tibor: Betsabé (1993)

kortárs nemzetközi vásáron. „Köln, Párizs és újabban Moszkva. Próbálunk már ismert festőkkel betörni, és ha bejutotunk, jöhetnek a magyar kortársak is.” E missziója mellett tovább építi saját, és galeristaként részben mások gyűjteményét is. Fontos számára, hogy a már említett Réth, Beöthy, Hantai, Sándorfi, Reigl, vagy akár Szobel Géza, Kallós Pál, Miklós Gusztáv a magyarországi mágangyűjteményekben is helyet találjanak. Meggyőződése, hogy ezek az alkotók rövidesen előkelő helyet foglalnak majd el a hazai művészettörténetben.

MÁLNAY B. LEVENTE (1969)

Az MTV Networks Magyarország vezérigazgatójaként a magyar nyelvű Music Television, a VIVA és a Comedy Central csatornák vezetője, továbbá a televíziókat és rádiókat tömörítő Magyar Elektronikus Műsorszolgáltatók Egyesületének elnöke.

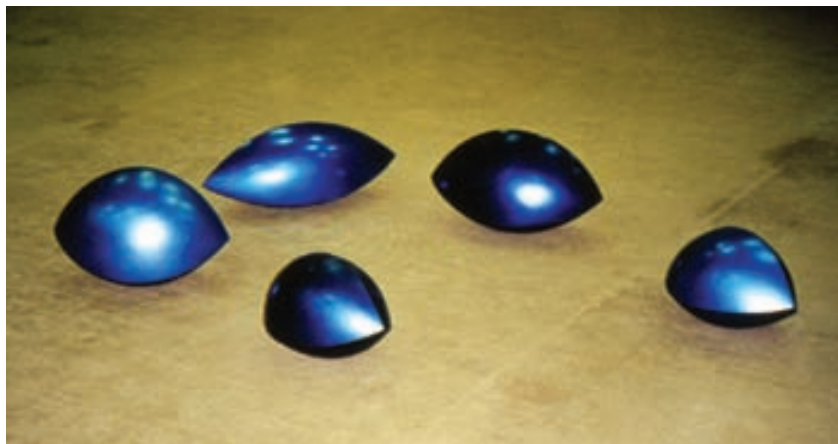

SZUBJEKTÍV LOGIKA

Tíz évvel ezelőtt a Falk Miksa utcában sétálva egy galériában pillantotta meg Mattis-Teutsch János Lelkivirágok című képét, azonnal beleszeretett, és

el is határozta, hogy egyszer neki is lesz saját képe a művésztől. Így kezdett elente avantgarde kuriózumokat gyűjteni, majd rájött, hogy ezt a vonalat nehéz és olykor ésszerűtlenül költséges továbbfejleszteni, ezért áttért a kortársra.

Nem mennyiségpárti, kutató, utánaolvas, nézelődik, és a kiválasztott művészt vagy művet tudatosan építi be gyűjteményébe. Talán ezért sikerült több – a művészek, galeristák és gyűjtőtársak által – főműnek tartott alkotást megszereznie. Konceptiózusan olyan művészeket keres, akik az emberábrázoláson keresztül eljutottak valamilyen egyedi – gyakran ikonikus – kifejezési formához. Jó példa

- ◀ Barakonyi Zsombor: Mozgólépcső (2007)
- ◀ Farkas Zsófia: Holdlányek (2002)
- ▼ Réth Alfréd: Déli táj (1925)
- ▼ Szurcsik József: Heraklitosz (2001)

erre Deim Pál, akinek későbbi, színe-
sebb korszakából származó műveit em-
líti. Szintén ebbe a vonulatba illeszke-
dik Szurcsik József művészete, „akinél
az emberalaknak csak a feje él, a többi
egy tárgyban, egy természeti jelensé-
ben vagy valamilyen furcsa gondolatból
fakadt testben jelenik meg.” A fiatalabb
generációhoz tartozó Barakonyi Zsom-
bortól nemrégiben vásárolta első ké-
peit: emberi alakok, sziluettek, pengével
kivágva és szórópisztollyal megfestve.
Ritkán vásárol aukción. „A gyűjtés
egyik szépségét a művek utáni kutatás-
ban látom, nem szeretek pillanatnyi idő
alatt dönteni, akár éveket is hajlandó va-
gyok várni egy-egy alkotásra.” Kollekc-
iójának kezdő- és végpontját már kijelöl-
te, csak az összekötő mérföldkövek egy
része hiányzik.

A gyűjtemény, amely Málnay számára a
letisztultság felé vezető utat szimbolizál-
ja, az art-deco-nál kezdődik, felöleli a
két világháború közti időszakot az ek-

kor Párizsban alkotó magyarok műve-
iből (Réth Alfréd, Martyn Ferenc) is
„mazzolázva”, majd hosszú csend után
a kortársakkal, végül Bernát András mo-
nokróm festményeivel ér véget. Hason-
ló vonulat figyelhető meg az általa gyűj-
tött tárgyak, szobrok viszonylatában is:
Gorka Livia kerámiáitól indulva Deim
faszobrain keresztül Farkas Zsófia „hold-
lányeinél” éri el a nyugvópontot.

„Kiállításokon, galériákban nézelődve,
gyűjtőtársakkal beszélgetve keresem,
hogy a kortársak között felfedezhessek
egy-egy olyan művészt, aki beleillik
gyűjteményem gondolati ívébe, illetve
azt is figyelem, hogy a már kiválasztott
kortárs alkotók merre haladnak tovább.”

SOMOGYI GYÖRGY (1950)

Kezdetben számítástechnikai központokban dolgozott, az 1980-as évektől kezdve kereskedelemmel foglalkozik. 2002 óta az Eklektika Galéria tulajdonosa.

KLASSZIKUSTÓL A KORTÁRSIG

Somogyi György gyűjtői tevékenységének kezdete a nyolcvanas évek elejére tehető. Eleinte modern klasszikusok gyűjtésével kezdte felesége inspirációja alapján. Az elsősorban századfordulós és két világháború közti alkotók műveit tartalmazó gyűjtemény nagy részétől azonban megvált, és éles irányváltással a kortárs művészet felé fordult. A kollekció jelen állapotában is mutatja ezt a kettősséget, de nem zavaró, hanem éppen egymást kiegészítő módon: a régi mesterek között számos olyan alkotót találunk (Bálint Endre, Anna Margit, Mednyánszky László, Tóth Menyhért, Nagy István, Farkas István), akik a maiak számára is megkerülhetetlen jelentőséggel bírnak.

A kortársak gyűjtésének szándéka leginkább Köves Oszkárné Vécsey Irén barátságának köszönhető. Ő közvetítette felé a híres műgyűjtő, Köves Oszkár két alapelvét: egyrészt, hogy „kortársakat kell gyűjteni”, másrészt, hogy „a jó kollekcióban lehetőleg kevés művész szerepeljen, de mindegyiktől 8-10 főmű”. Ezen alapelvek mellé a gyűjtő még egyet illesztett: fontos számára a felfedezés, egy-egy tehetséges, fiatal alkotó felkarolása. Így volt ez például Sinkovics Edével, akinek művei Somogyi György más kedvelt alkotói társaságában jó helyre kerültek. Váli Dezső jó néhány képpel szerepel a kollekcióban, mellette Almásy

- ◀ Vojnich Erzsébet: Tánc (1997)
- ◀ Földi Péter: Hurok-Madárfogó (1994)
- ▼ Váli Dezső: Régi zsidó temető (csöndes kert) (1985)

Aladár, Gaál József, Kárpáti Tamás, Szüts Miklós, Vojnich Erzsébet, Földi Péter, Kovács Péter, Molnár Péter, Muzsnay Ákos műveit, illetve a szobrászok közül Árkosi-Nagy Judit, Szabó Tamás, Mata Attila, Drabik István alkotásait találjuk. Somogyi György olyan ritkaságokkal is büszkélkedhet, mint amilyen például a New Yorkban élő szobrász, Böröcz András két korai olajképe. A gyűjtemény néhány alkotó viszonylatában már csaknem lezártnak tekinthető, míg másoktól Somogyi még keresi a

további főműveket, vagy várja azok megszületését. Ami a beszerzés módjait illeti, a művészek személyes barátságának köszönhetően gyakran közvetlenül vásárol, olykor galériákban, vagy úgy, hogy saját üzletébe, az Eklektika Galériába érkezik eladásra egy számára is kíváncsi mű. Emellett előfordul más gyűjtő kollégákkal való csere, tehát a kollekcióból néha kikerülhet egy-egy mű, de csak ha Somogyi György elégedett a helyére érkezővel.

SZABÓ ZOLTÁN (1952)

Mérnök-közgazdászként végzett, gazdasági kibernetika szakon. A pálya elején kutatóintézetekben végzett tudományos kutatómunkát, majd ipari területen hasznosította ismereteit. Az 1990-es évektől kezdve vezető pénzügyintézetekben dolgozik informatikai területen.

SOKSZOROSÍTOTT GRAFIKA

Szabó Zoltán már a kezdetektől fogva elkötelezte magát egyetlen terület, a sokszorosított grafika gyűjtése mellett. A több, mint három évtizede formálódó kollektív születésekor először azoknak a művészeknek a munkáit szerezte meg, akik a „3T” (tiltás-tűrés-támogatás) korszakában leginkább ugyan a „tiltottak” közé tartoztak, bizonyos helyeken azonban fellelhetőek voltak munkáik: „A grafikát nem ellenőrizték annyira, mint a monumentális köztéri megrendeléseket vagy a festménykiállításokat. Az antikváriumokban például akkoriban is előfordultak remekművek.” Emellett gyakran vásárolta a „Műgyűjtő” és a francia „XXe Siècle” című szakfolyóiratokat, az

információszerzés mellett a gyakori műmellékletekért.

A kollektívot nem befektetési céllal hozta létre. A sokszorosított grafikai alkotások gyűjtését azok szellemi és nem anyagi értéke miatt tartja fontosnak. Ezeket a műveket ugyanúgy korlenyomatnak és a művész saját keze munkájának tekinteti, mint az egyedi műalkotásokat. „A szellemi érték mellett fontos még, hogy az alkotás megszólítsa, gazdagítsa a vele foglalkozót.”

Több súlypontot lehet elkülöníteni a gyűjteményen belül. Egyes művészek munkásságából lehetőség szerint folyamatosan gyűjt. Ilyen Bálint Endre, Korniss Dezső vagy Vaszilij Kandinszkij, akinek mind a korai, az orosz népművészet hatása alatt készült, mind pedig

- ◀ Lucien Hervé: Szerelmesek (1945)
- ◀ Wifredo Lam: Lithographie originale pour XXe siècle (1974)
- ▼ Kassák Lajos: Cím nélkül (1961)

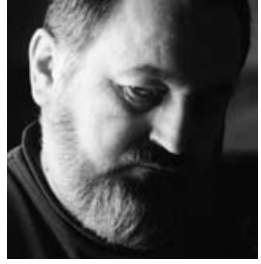
az életmű második feléből származó absztrakt műveiből sikerült fontos darabokat szereznie. Szintén közel áll hozzá a német expresszionizmus több alkotója, például Franz Marc, Otto Mueller és Max Pechstein. A kortárs művészek esetében is széles körből merít, figuratív és non-figuratív, lírai absztrakt és konstruktív-geometrikus, illusztratív és szatirikus hangvételű művek egyaránt előfordulnak a kollekcióban. A magyar és külföldi művészek mellett a „hazatértek” is külön csoportot alkotnak, ide legfő-

képpen Szalay Lajos, Amerigo Tot, Joseph Kadar, Pierre Székely és Konok Tamás tartozik.

„Engem is sokszor megpróbáltak rábeszélteni olaj-vászon festményre a grafikák helyett.” De Szabó Zoltán kitartott, szerinte azonban a sokszorosított grafika – mind a második világháború előtti, mind a kortárs – továbbra sem nyerte el méltó helyét a műkereskedelemben. Ezért is ajánlja a most kezdő gyűjtőknek ezt a kevésbé felkapott és kisebb induló tőkét igénylő, de mégis értékes területet.

SZABÓ ÁGNES (1945) ÉS ŐSI LÁSZLÓ (1947)

Szabó Ágnes építész és Ősi László képzőművész házaspár az általuk alapított Stúdió 1900 galériában 1983 óta régiségkereskedéssel, a kilencvenes évek elejétől pedig kortárs művészettel is foglalkoznak.

TRAGIKUS GROTESZK

Abudapesti magángalériát Szabó Ágnes egykori építész negyed százada irányítja. Férje, Ősi László képzőművész készítésére mintegy száz sikeres kiállítás megrendezésére került itt sor. A műkereskedelemben időközben bekövetkezett szegmentálódás a vállalkozást egyfajta profiltisztításra készítette, mára kizárólag kortárs alkotások bemutatásával és értékesítésével foglalkozik. Az elmúlt közel húsz évben minden kiállítást kísérő kiadványt maguk jelentettek meg, ennek a kvázi kiadói tevékenységnek a „melléktermékei” között Paul Celan verseinek kétnyelvű kiadása és Tandori

Dezső „Egy talált tárgy megtisztítása” című kötetének újrakiadása is szerepelnek. Az „Enigma” eredetileg kiállításai alkalmi kísérő katalógusa volt, ebből nőtte ki magát a jelenkori művészetelmélet-diskurzus mértékadó periodikájává.

Ami saját gyűjteményük létrehozását illeti, hamar kialakult azon művészek köre, akiket módszeresen gyűjtöttek. A kiválasztott alkotókat legfőképpen képi világuk, egyfajta „tragikus groteszk” látásmód köti össze: ezt Wahorn András, feLugossy László, efZámbó István, Földi Péter, Ujházi Péter, Gaál József, Roskó Gábor, Rácmolnár Sándor, Bak-sai József és Bada „Dada” Tibor művei képviselik a gyűjteményben.

- ◀ feLugossy László: Ősszex (1989)
- ▼ Bada Dada: Nő kalitkával (2002)
- ▼ Ujházi Péter: Casanova (1992)

Megítélésük szerint az igazi gyűjtő munkájába a művek kiválasztásán túl beletartozik a fontosnak tartott alkotók támogatása, katalógusaik, kiállításaik létrejöttének elősegítése. „A valódi gyűjtő bízik a választásában, előlegez, sokat befektet egy művész formálódó életművébe, és ha jól döntött, a későbbiekben visszaigazolódik a megérzése.”

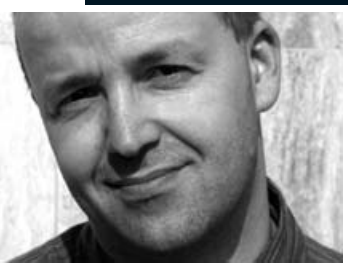
Szabó Ágnes szerint „a műkereskedés olyan többé-kevésbé szabályos és kiegyensúlyozott folyamat, amelyben a műkereskedő sikeresen kísérli meg a lehetséges vevőkör szubjektív ízléspreferenciáját a művészeti trendek nagyon is objektív viszonyrendszeréhez közelíteni”. Ősi László képzőművész úgy vélekedik, hogy „a gyűjtés – ellentétben az általánosan hangsúlyozott ’áldozat a művészet érdekében’ közhellyel – *par excellence* individuális attitűd. Az ego fitogtatása, az intellektuális hivatkozás egyik nyilvánvaló formája. Az önbeavatott,

önfelkent próféta már most tudja azt, ami közönségesen csak húsz-harminc év múltán válik művészeti közhellyé. Gyűjtés? Kiművelt semmittevés”.

SZÉP PÉTER (1970)

A Közgazdaságtudományi Egyetemen szerzett diplomát, majd a Nemzetközi Bankárképzőben tanított, illetve több bankban is dolgozott. Jelenleg a Scale csoport vezető munkatársa és egyben az üzletfejlesztési tanácsadócég egyik alapítója.

VARÁZSSZÖNYEGEN A NEMZETKÖZI KORTÁRS MŰVÉSZETBE

klasszikus értelemben vett gyűjtés kultúrájában nőtt fel, amely elsősorban a nagyszülői lakást jelentette, ahol nagyapja jelentős bélyegkollekciója mel-

lett meissenai porcelánok, sőt, 18. századi védett németalföldi festmények közelében játszhatott.

Közgazdasági tanulmányai alatt egy würzburgi ösztöndíjnak köszönhetően öt hónapot töltött Németországban. „Ezalatt úgy hozta a sors, hogy egy ottani szőnyegkereskedő boltjában dolgoztam, ahol rengeteget tanultam.” Szép a kilencvenes évek közepétől jelentős szőnyegkollekcióra tett szert, mintegy öt éven keresztül kimondottan kutatva a geometrizáló típusú kaukázusi szőnyegek után.

„2001-ben nászajándékba kaptunk egy kisméretű Szűcs Attila képet és egy könyvet a Magyar képzőművészet a 20. században címmel. És elkezdtem feleségemmel együtt a személyes ismerkedést a kortárs művészettel.”

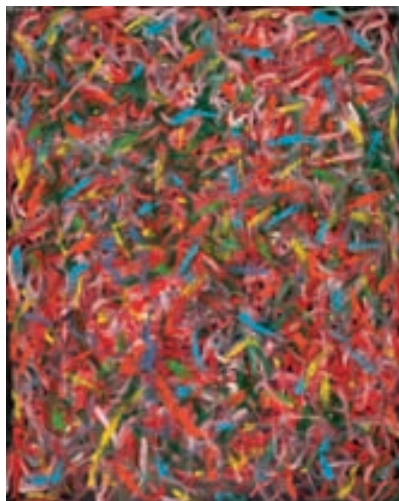
Szép Péter következetesen többes számban beszél, felesége, Molnár Hédi ugyanis véleményével segíti a műtárgyak kiválasztásában.

Az alaposan felkészülő, kognitív típusú gyűjtőkhöz tartozik, a gyűjtés fókusza a non-figuratív és informel művészet, így kollekciójukban megtalálható Nádler István, Mulasics László, Szirtes János vagy Soós Tamás számos munkája, illetve több olyan alkotó, aki nem köthető ezen irányzatokhoz, de egyes munkái beillenek a tematikába, elsősorban például Szűcs Attila vagy Koródi János. A fiatal alkotók közül régóta figyelik munkáit, és vásárolnak is Barabás Zsófitól, Soós Nórától illetve legújabban Végi Pétertől. Érdeklődésüket két éve kezdték az ország határain kívülre is kiterjeszteni, és a régiós művészeti piacokat feltér-

- ◄ Koródi János: Fázisfilm (2003)
- ▼ Marosán Gyula: Cím nélkül (1990)
- ▼ Soós Tamás: Szubsztancia (1983)

képezni. „A magyar művészet nincs kontextusba helyezve, az itthoni múzeumi gyűjtés vagy kiállításkonceptiók sem nyúlnak igazán a problémához, de ugyanúgy a külföldi vásárokon is csak ritkán találkozunk magyar nevekkal.” Szép Péter erős koncepció mentén gyűjt, a korábbi monarchia földrajzi és szellemi keretein belül hisz, egyedül azt tartja alkalmasnak a hazai művészet ütköztetésére. Gyűjteményébe így mára már osztrák művészek is bekerültek, köztük Staudacher, Grabmayer, Damisch. „Jelenleg pontosan száz munka van a birtokunkban, de holnap utazom egy osztrák aukcióra, ahol Hermann Nitsch egy képeért szállok ringbe.”

SZÜCS TAMÁS (1966)

A debreceni üzletember jelenleg mezőgazdasági termőföldek és ingatlanok hasznosításával foglalkozik.

MAGYAR SZELLEMISSÉG, EGYÉNI HANG

Gyermekeként az első találkozást a magyar plein air festészet „címadó” képével, Szinyei-Merse Pál Majálisával mai napig meghatározó élményként emlegeti. Már felnőttként, a kilencvenes

évek elején vállalkozásaik okán édesapjával mezőgazdasági vásárookra kezdett járni Párizsba. „Én a vásár helyett sokszor inkább a múzeumokat bújtam, teljesen új horizont emelkedett a szemem elé, akkor még elsősorban az impresszionistákat fedeztem fel magamnak.”

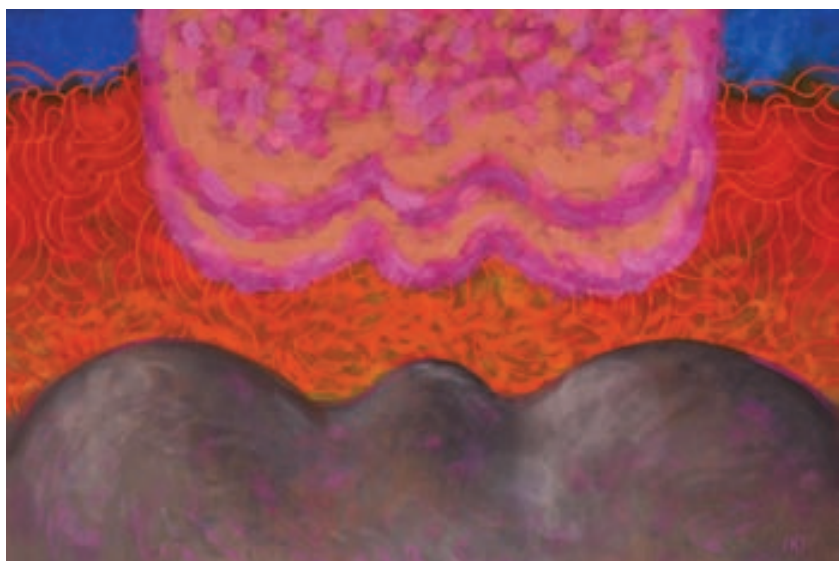
Az ezredfordulón, elsősorban az orosz válság illetve a kialakult magyar gazdasági helyzet miatt fel kellett adniuk üzleti vállalkozásaikat, és az ennek nyomán kialakult űrben jött az igazi felismerés, hogy komolyabban kezdjen foglalkozni a művészettel.

Elsőként Antal Péter, szintén debreceni gyűjtő, a család közeli ismerőse motiválta, de Szűcs a maga útját akarta végigjárni. Ehhez rendszeresen Budapestre kellett utaznia, aukciókra, kiállításokra, találkozókra járt, szaklapokat forgatott. A klasszikus modern művészek irányába tett rövid kitérő után hamarosan a kortársak felfedezése következett. „Van egy kialakult művészettörténeti koncepcióm, ahogy én látom az elmúlt, mondjuk, száz év szerves művészeti fejlődését. Az igazi magyar szellemiséget kifejező, sajátos, egyéni hangot keresem. Ha egy piramist képzelek el, akkor nagyon magasan Csontváry és Gulácsy van, aztán Mednyánszky, Ferenczy és az aktivisták következnek, majd Derkovits, Ámos Imre, Egry József, Farkas István és Vajda Lajos művészete, a háború után pedig Országh Lili, Tóth Menyhért, Kondor Béla. Innen érkezünk a mába.”

„Szinte annyi energiát fektetek a gyűjtésbe, hogy gyakorlatilag ennek élek.” A műkereskedelem képviselői közül első

- ◀ Reigl Judit: Ember (1968)
- ▼ feLugossy László: Önarcmaszok (2001)
- ▼ Keserő Ilona: Zuhanó közelítés (é.n.)

és mai napig meghatározó kapcsolata a Godot Galériával alakult ki, a döntően az ő művészkörükben formálódott gyűjtemény fókuszában Bukta Imre, feLugossy László és Gaál József művészete áll. „Az egységes életműből fakadó hitelesség, erő és kisugárzás, továbbá az a speciális magyar drámaiság, amely generációkon keresztül átível” – ezekkel a szavakkal jellemzi őket, és magyarázza, miért gyűjti monografikusan, valamenyny élet szakaszra kiterjedően alkotásait. Számos munkát birtokol Nagy Krisztától, Keserő Ilonától, Swierkiewicz Róberttől, Tóth Menyhértől, Ujházi Pétertől, illetve legutóbbi szerzeménye Reigl Judit nagyméretű munkája. „A kortársakat illetően, úgy gondolom, megvan az a kör, amit magam számára fontosnak tartok. A klasszikus modernben viszont vannak még olyan mesterek, akikért küzdeni fogok.”

VARGA ISTVÁN (1949)

A korábban logisztikával és szállítmányozással foglalkozó szakember jelenleg saját, ingatlan- és szállodafejlesztésre specializálódott cégét vezeti.

SZENTENDRE ÉS A FELFEDEZÉS

Varga István művészeti érdeklődése régre nyúlik vissza, de korábban nem foglalkozott komolyabban a gyűjtés gondolatával. Az 1990-es években erdélyi útjai során vásárolta első műtárgyait, iparművészeti alkotásokon kívül késő-nagybányai műveket. Művészeti érdeklődése ezen túl a 80-as évek kultikus zenekarára, az Albert Einstein Bizottságra és szélesebb értelemben a szentendrei művészkörre is kiterjedt. Gyűjteményének fejlődését a 2000-es évek eleje óta két esemény is előre lendítette: egyfelől egy gyűjtőbarát kollekciójának tekintélyes részét megvásárolva

újra megerősödött a vágy, hogy számára fontos alkotók műveivel gyarapítsa a meglévő alkotások sorát. Másrészt cége eladásával könnyebbé vált számára a műtárgyak megvásárlásának lehetősége is. Ettől kezdve tehát alapvetően a már meglévő – a gyűjtőbaráttól átvett – kollekciónak bővítése vált fontossá, emellett természetesen saját érdeklődése nyomán is tovább keresett hozzá közel álló alkotókat. A kettős indulás miatt a gyűjteményben egy helyen találjuk Wahorn András, felLugossy László, Bernáth(y) Sándor, Fehér László, Konok Tamás és Kelemen László festményeit, efZámbó István és Deim Pál szobraikat és több alkotó grafikai munkásságának remekait.

- ◀ Bernáth(y) Sándor: Punkok (1990)
- ▼ Kelemen Károly: Teddy holdfénypalettával (2001)
- ▼ Wahorn András: Den Haag Beach (1988)

Varga István foglalkozásából következően változó, hogy mennyi időt tud a gyűjtemény gyarapítására áldozni. „Sajnos néha előfordulnak fél éves kihagyások is, utána viszont ismét intenzívebb hónapok következnek.” A passzívabb időszakokban az információszerzés dominál, a szaksajtó figyelemmel kísérése zajlik. Viszonylag ritka a művészekkel való személyes kapcsolattartás, a kollekció bővítése során gyakrabban támaszkodik galériák segítségére és árverésekre. Bár olykor cserélődhetnek, kiválhatnak művek a gyűjteményből, ez rendszerint azért nem annyira egyszerű: „Eladni alig lehet művet, vásárolni sokkal könnyebb.” Fontosnak tartja a nemrégiben végzett alkotók pályakezdésének megkönnyítését, aktívan részt vett például egy barátja fiatal művészeket bemutató kiállításainak támogatásában. A most induló alkotók művészete az egyik olyan

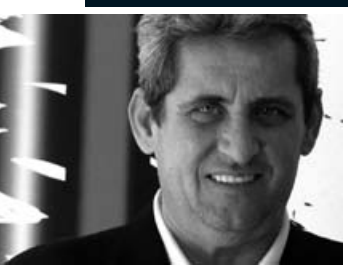

terület, amelynek felfedezése közelebbi céljai között szerepel. A kollekciót más irányokba is szeretné továbbfejleszteni, egyre inkább foglalkoztatja a gyűjtemény külföldi művészek munkáival való gyarapításának gondolata.

WINKLER MÁRTON (1953)

Bőrkereskedő, az AMMA Zrt. elnöke. Az egykori újpesti MEO – Kortárs Művészeti Gyűjtemény alapító-tulajdonosa. A képzőművészet mellett legnagyobb szenvedélye saját istállója és sikeres versenylovai.

BŐRHULLADÉKBÓL KÉPGYŰJTEMÉNY

Winkler Márton magát általában „bőrhulladék kereskedőként” emlegeti, sokak számára viszont inkább a 2001-ben megnyílt, de ma már sajnos nem működő MEO – Kortárs Művészeti Gyűjtemény társalapítójaként ismert.

A MEO kiállítási programja részben annak saját gyűjteményén alapult, amely a kortárs magyar képzőművészet ismeretebb reprezentánsainak és a fiatalabb generáció alkotóinak munkáit egyaránt magába foglalta. Az intézmény megalapításáért 2002-ben Winklert is a Köz-

társasági Érdemrend Lovagkeresztjével jutalmazták. A mintegy három eszten-deig működő, majd tavaly – szintén rövid időre – WAX néven újra feléledő újpesti kiállítóhely olyan kiállításokat adott Budapestnek, mint az Andres Serrano vagy Peter Greenaway művészetét bemutató tárlatok vagy később Nagy Kriszta életműkiállítása.

„Apám is bőrkereskedő volt, és ez jól jövedelmező terület volt évtizedeken át egészen a legutóbbi időkhöz” – kezdi Winkler. Mivel a szocializmusban befektetni nem lehetett úgy, mint most, az amúgy szenvedélyként működő energiákat úgy racionalizálta, hogy festményeket vásárolt.

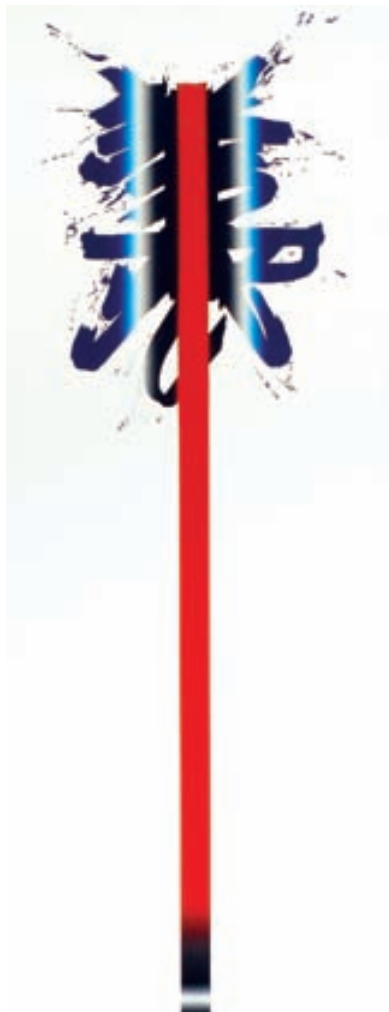
„A bőrös szakmában sok volt a művelt, művészettel aktívan foglalkozó család. 1975-től magam is ’maszekként’ dolgoztam, akadt hát pénzem és energiám, hogy a BÁV árveréseire elmenjek.” Ekkor elsősorban a klasszikus, biztos értéket képviselő munkák és nevek jöttek számításba, így számos nagyméretű képet birtokol Batthyány Gyulától, zsánerképeket Karlovsky Bertalantól, Vörös Géza, Patkó Károly és Vértess Marcell munkáit, de olyan különleges darabokat is, mint Szinyei-Merse Pál tavaly

- ◀ Fehér László: Lány madárral (1996)
- ▼ Keserü Ilona: Cím nélkül (1995)
- ▼ Hencze Tamás: Vörös fény-jel II. (1994)

felbukkant erotikus festménye. Jelentős Tóth Menyhért kollekciónak szintén egy „bőrös gyűjtőtől”, Vass Lászlótól vásárolta. Egy különleges grafikai kuriózum is a birtokában van, Kondor Béla 1956-os diplomamunkája, az úgynevezett Dózsa-sorozat teljes anyaga.

Tulajdonképpen a MEO indulásával egyidőben lett aktív a kortárs alkotók feltérképezése terén, részben a kiállítások alkalmával megforduló művészek révén. Több képet vásárolt Hencze Tamástól, Fehér Lászlótól, Bak Imrétől, Keserü Ilonától, Bartl Józseftől, legutóbb pedig Nagy Krisztától. Számos nagyméretű papírmunka képviseli gyűjteményében Frey Krisztiánt, akitől azonban sajnálatára olajképet nem birtokol. Több „szerényebb életművel rendelkező” alkotót is támogatott rendszeres vásárlással, így a közelmúltban elhunyt

grafikus, Dolnik Miklós számos sorozata is a tulajdonában van.

Az utóbbi évek piaci robbanása miatt megtorpant ugyan az intenzív vásárlás, de alkalom adtán így is tovább gyarapítja gyűjteményét – most már azonban kizárólag kortárs művekkel.

Motorola szakbolt és szervíz: Budapest M. Retai u. 6. telefon: 336-1288. Budapest XIII. Tizsa u. 8. telefon: 343-0307. info@motorola.hu, www.motorola.hu

KÍGYÓBŐR TAPINTÁS
ARANY ÉRINTÉS

MOTORAZER[®] Luxury. Fényűző, 18 karátos
aranybevonat. Erőkei kigyóbbé borítás.
Pazar, lézergravírozott kidolgozás.
A penge visszavág, hellel moto

RAZR
LUXUS ELEGANT

© 2004 Motorola, Inc.

Az Ön belépője a high-end világába

Bemutatkozik az új B&W Zeppelin. A hangfaltervezés világának negyven éve vezető szereplője vagyunk, jöjjön csodálja meg legújabb remekműünket. Hozza el iPod-ját és tapasztalja meg az új B&W Zeppelin életteli hangját üzletünkben vagy látogassa meg weboldalunkat, www.bowers-wilkins.com

Bowers & Wilkins

Aymara Bowers & Wilkins Szalon 1052 Budapest, Aranykéz u. 4-6. Tel: 317-5560, www.aymara.hu
Listen and you'll see.

VAM Design Center

Az alkotás világa!

- ▶ kiállítások
- ▶ művészeti események
- ▶ nettó 5000 m²-en!

Amivel bizonyítottunk:

- ▶ Több mint 200 művészeti kiállítás
- ▶ Több mint 100.000 ezer látogató
- ▶ VAM Art Program a kortárs képzőművészekért
- ▶ Nyílt kiállítási pályázatok

V A M®
VAM DESIGN KFT.
 1061 BUDAPEST KIRÁLY U. 26.
 T: 666 31 00 FAX: 666 31 96
 HONLAP: MAIL@VAMDESIGN.HU

VAM Design Kft -1989 óta!

Műalkotás a maga nemében

A klasszikus és a modern ötvözete.

Létrehozni művészet,
gyűjteni szenvedély,
fogyasztani életstílus.

Nespresso Üzlet
VI. Budapest Andrássy út 27.
H - P: 10.00-19.00
Szombat: 10.00-17.00
Tel: (1) 322 0722
www.nespresso.com

NESPRESSO

kávé testben, lélekben

A „Kortárs magángyűjtők 2008” kiadvány
létrehozásában, bemutatásában és terjesztésében
támogatást és partneri segítséget nyújtott:

Axel Springer Budapest Kiadó Kft.

Bellák és Társa

Deloitte Zrt.

HVG Kiadó Zrt.

Műcsarnok

A **T-Mobile**, kiadványunk partnere,
a minőségi kultúra támogatója
kortárs képzőművészeti kezdeményezése
a K. Petrys Házzal együttműködésben létrehozott
„Kortárs festők a mobilitás világáról”
elnevezésű kulturális alkotói program.
A programhoz kapcsolódó „TérErő” kiállítás
2008. június 2. és 9. között tekinthető meg
a Műcsarnokban (Budapest, Hősök tere).

**Köszönetet mondunk a kiadvány,
a műgyűjtés és a művészetek támogatóinak.**